

# **PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**

**projektu uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**

**części obszaru miejscowości Nowodworce,**

**pomiędzy drogą wojewódzką Nr 676, a ul. Niemeńską – obszar II,  
gmina Wasilków.**



*Wykonana w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.*

**Wasilków 2023r.**

## SPIS TREŚCI DOKUMENTU

### I. WSTĘP

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....3
2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....11
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....12
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....13

### II. STAN ŚRODOWISKA

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....13
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....21
3. Istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.....22
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.....27
5. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.....33

### III. ROZWIĄZANIA CHRONIĄCE ŚRODOWISKO

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.....37
2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.....39

### IV. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....40

### V. Oświadczenie

## I. WSTĘP

### 1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko oraz warunków życia mieszkańców, wynikających z realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Nowodworce, pomiędzy drogą wojewódzką Nr 676, a ul. Niemeńską – II etap, gmina Wasilków (w dalszej części dokumentu zwanej planem) zgodnie z podjętą uchwałą intencyjną Rady Miejskiej w Wasilkowie Nr XIV/142/19 z dnia 31 października 2019 roku.

Przedmiotem i celem planu są lokalne potrzeby inwestycyjne w kierunku kontynuacji zabudowy o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej, usługi i infrastrukturę, zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi oraz przepisami szczególnymi.

Analizowany teren położony jest w południowo-wschodniej części gminy Wasilków, w obszarze miejscowości Nowodworce, o łącznej powierzchni ok. 51ha.

Mapa nr 1. Położenie terenu objętego planem. (Obszar planu zaznaczono kolorem żółtym).



źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

Obszar planu został podzielony na jednostki planistyczne:

- 1) teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej oraz zabudowy usługowej,
- 2) tereny infrastruktury technicznej - elektroenergetyczne,
- 3) tereny komunikacji – drogi dojazdowe oraz wewnętrzne,
- 4) tereny zieleni leśnej.

Obowiązek sporządzenia prognozy wynika z przepisów ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Na podstawie niniejszej ustawy organ administracji pu-

blicznej opracowujący projekt planu ma obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko z udziałem społeczeństwa. Wraz z projektem planu sporządzona została prognoza oddziaływania na środowisko. Prognoza zawiera analizę stanu środowiska w zakresie odpowiadającym wprowadzanym zmianom, zgodnie z wytycznymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Zakres oraz stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla niniejszego planu został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku.

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko do planu jest przedstawienie wyników analiz i ocen w formie opisowej. Prognoza zawiera opis i ocenę aktualnego stanu środowiska oraz przewidywania skutków jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych doń nowych czynników. W trakcie prognozowania uwzględnia się wszystkie poziomy powiązań między przyczynami i skutkami oraz precyzuje wnioski i zalecenia na poszczególnych etapach. Prognoza jest identyfikacją i prognozowaniem oddziaływań realizacji dokumentu na zdrowie ludzi oraz na środowisko biogeofizyczne. Do sporządzenia niniejszego opracowania posłużyły dostępne prace dokumentacyjne, studialne i opracowania kartograficzne dotyczące problematyki środowiska przyrodniczego. Niniejsza prognoza została opracowana na podstawie analizy zbioru danych przedstawionego poniżej. Uznano, iż na tym etapie planistycznym wskazany zbiór danych i informacji jest wystarczający i może stanowić podstawę sporządzenia prognozy.

**Opracowywany dokument ma powiązania z niżej wymienionymi opracowaniami i dokumentami:**

- „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków”,
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków” wraz ze zmianami,
- „Prognoza oddziaływania na środowisko do VI zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków”,
- Uchwała Rady Miejskiej w Wasilkowie w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Nowodworce, pomiędzy drogą wojewódzką Nr 676, a ul. Niemeńską – I etap, gmina Wasilków,
- Projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Nowodworce, pomiędzy drogą wojewódzką Nr 676, a ul. Niemeńską – II etap, gmina Wasilków,
- Monitoring siedlisk przyrodniczych Przewodnik metodyczny Część pierwsza, Opracowanie zbiorowe pod redakcją Wojciecha Mroza, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa 2010,
- Obszar arkusza Wasilków (300) Szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000 Autor: Krzysztof Laskowski,
- Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000, Warszawa 2011,
- Plan Urządzania Lasu Nadleśnictwa Dojlidy,

- Program Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Dojlidy,
- Prognoza oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Dojlidy,
- STAN ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM RAPORT 2020, Białystok, 2020, GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku,
- Ocena stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód powierzchniowych województwa podlaskiego w 2017 r., WIOŚ Białystok (2018 r.),
- Wstępna ocena ryzyka powodziowego, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej PIB 2011r.,
- Raport z wykonania wstępnej oceny ryzyka powodziowego, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej PIB 2011,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1911),
- Rozporządzenie Nr 25/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 30 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia strefy ochronnej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych dla Białegostoku w Jurowcach i Wasilkowie (Dz.U. woj. podl. z 2015 r., poz.3450 z późn. zm.),
- Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych województwa podlaskiego EKO-GEO, Suwałki 2004,
- *Rastrowa Mapa Podziału Hydrograficznego Polski*, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej <http://mapa.kzgw.gov.pl/>;
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003 (Dz.Urz.Woj.Podl. z 2014 r., poz. 1967),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLB200006 (Dz.Urz.Woj.Podl. z 2014 r., poz. 2431),
- Plan Zadań Ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla wspólnoty Natura 2000 – Ostoja Knyszyńska PLH 200006 położonego w województwie podlaskim, (wraz z załącznikami),
- Plan Zadań Ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla wspólnoty Natura 2000 – Puszcza Knyszyńska PLB 200003 położonego w województwie podlaskim, (wraz z załącznikami),
- Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB 200003 w województwie podlaskim, Warszawa listopad 2012,
- Standardowy formularz danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) oraz dla

specjalnych obszarów ochrony (SOO) – Obszar Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006; źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl>,

- Standardowy formularz danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) oraz dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) – Obszar Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003; źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl>,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2017 r. poz. 2777, ze zm.),
- Prognoza oddziaływania na środowisko Planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego,
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j.Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (t.j.Dz.U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1336),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j.Dz.U. z 2022 r. poz. 2409),
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j.Dz.U. z 2023r. poz. 1356),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j.Dz.U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.),
- Ustawa Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 2625 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2021 r., poz. 485 z późn. zm.),
- Uchwała nr XXIII/201/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (Dz.Urz. Woj. Podl. z 2016 r., poz. 1502),
- Rozporządzenie Nr 22/01 Wojewody Podlaskiego z dnia 9 sierpnia 2001r. (Dz.U. Woj.podl. Nr 31, poz.548) w sprawie Planu Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego,
- Plan Ochronny Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r. Nr 25, poz.133 ze zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz.2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r., poz. 1713),

- Monografia przyrodnicza – Puszcza Knyszyńska,
- Mapy ewidencji i klasyfikacji gruntów,
- pozostałe dokumenty, materiały planistyczne, w tym programy zawierające zadania służące do realizacji ponadlokalnych celów publicznych, materiały przyrodnicze, inwentaryzacyjne i studialne dotyczące środowiska.
- ze stron internetowych: [www.mos.gov.pl](http://www.mos.gov.pl), [www.psh.gov.pl](http://www.psh.gov.pl), [www.wrotapodlasia.pl](http://www.wrotapodlasia.pl), [geoserwis.gdos.gov.pl](http://geoserwis.gdos.gov.pl), [maps.geoportl.gov.pl](http://maps.geoportl.gov.pl), [www.natura2000.gdos.gov.pl](http://www.natura2000.gdos.gov.pl), [www.bdl.lasy.gov.pl](http://www.bdl.lasy.gov.pl), [www.pgi.gov.pl](http://www.pgi.gov.pl), [www.wios.bialystok.pl](http://www.wios.bialystok.pl), zdjęcia lotnicze.

### **Powiązania planu z innymi dokumentami oraz cele istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu:**

Zgodnie z wymaganiami ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* określaniu i ocenie podlegają skutki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, które wpływają na: zdrowie i życie ludzi, jakość, stan i funkcjonowanie środowiska oraz klimatu i krajobrazu, w tym obszary Natury 2000 i inne obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz przepisów szczególnych. W pierwszym etapie rozpoznano szczegółowo ustalenia analizowanego dokumentu jako źródła generującego oddziaływanie na środowisko oraz przeanalizowano jego powiązania z niżej wymienionymi dokumentami.

#### **• Opracowanie ekofizjograficzne.**

W opracowaniu ekofizjograficznym rozpatrywane tereny zostały opisane w różnych rozdziałach w zakresie uwarunkowań ekofizjograficznych. Wytyczne wynikające z opracowania ekofizjograficznego oraz określone przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno- przestrzennej terenu zostały uwzględnione w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W celu potwierdzenia danych przyrodniczych, do sporządzenia prognozy posłużono się informacjami o środowisku przyrodniczym, zawartymi w dostępnych źródłach, wymienionych powyżej oraz wizją lokalną.

#### **• Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Wasilków**

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków. Zgodnie ze studium obszar wskazany do objęcia planem położony jest na terenach oznaczonych symbolem MW, MN/U/MW, MN/U - zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna/jednorodzinna/usługi oraz ZL –zieleni leśna. Celem rozwoju gminy zgodnie z polityką przestrzenną określoną w studium jest m. in. stworzenie warunków do rozwoju mieszkalnictwa, usług, do utworzenia miejsc pracy dla mieszkańców, poprawy warunków życia mieszkańców i standardu zamieszkiwania, a także uporządkowania systemu komunikacyjnego oraz urządzeń infrastruktury technicznej dla terenów przeznaczonych na cele budowlane.

Opracowanie planu przyczyni się do osiągnięcia celu określonego w studium. W obszarze wskazanym do opracowania planu istnieje gminna sieć wodociągowa przewidziana do dalszej rozbudowy oraz kanalizacja sanitarna. Przeznaczenie tego fragmentu gminy pod zabudowę mieszkaniową z dopuszczeniem usług nieuciążliwych pozwoli na kontynuację tych funkcji i uporządkowanie przestrzenne oraz wyznaczenie optymalnego układu komunikacyjnego i przebiegu infrastruktury technicznej.

- **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego.**

Teren objęty analizą dotyczy potrzeb lokalnych. W planie zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego dla obszaru miasta i gminy Wasilków zostały wyznaczone ogólnie kierunki rozwoju sieci osadniczej. W zakresie systemu przyrodniczego wskazano następujące cele: przestrzeganie zasad ochrony dla występujących na danym obszarze form ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000 oraz Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, a także strefy ochrony pośredniej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych dla Białegostoku w Jurowcach i Wasilkowie”. Ustalenia zawarte w projekcie planu respektują elementy ponadlokalne zagospodarowania, wskazane w planie zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego.

- **Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020.**

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 wpisuje się w zadania studium uwarunkowań gminy Wasilków. Zadania spójne dla studium oraz Strategii Rozwoju Województwa to: wzrost przedsiębiorczości i konkurencyjności gospodarki, wzrost jakości życia mieszkańców oraz aspekty środowiskowe, w tym ochrona zasobów przyrodniczych i wartości krajobrazowych. Zapisy planu są zgodne ze studium, w tym z założeniami w/w strategii.

- **Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022.**

Plan Gospodarki Odpadami opisuje gospodarkę odpadami zgodnie z ustawą o odpadach w podziale na regiony gospodarowania odpadami na terenie województwa. Sposób gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy regulują przepisy prawa miejscowego. PGO wskazuje na konieczność i prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów oraz dotrzymania nałożonych przepisami prawa poziomów odzysku. Analizowany teren nie jest bezpośrednio opisany w w/w planie.

- **Pakiet klimatyczno-energetyczny (przyjętym przez Komisję Europejską w grudniu 2008 roku).**

Zakłada następujące cele: redukcja emisji gazów cieplarnianych o 20% w 2020 r. w stosunku do emisji z roku 1990, a także 30% w przypadku zawarcia porozumienia międzynarodowego (w Kopenhadze, w grudniu 2009 r.), zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do 20% w 2020 r. w bilansie energetycznym UE, wdrożenie dyrektyw obejmujących swym zakresem trzy sektory gospodarki: produkcję energii elektrycznej, ciepłownictwo oraz transport. Sugeruje się aby państwa członkowskie zapewniły 10% udziału energii odnawialnej (biopaliwa) w sektorze transportu, podniesienie o 20% efektywność energetyczną do 2020 r. oraz ograniczenie emisji o 21% w systemie EU ETS do 2020 r. w porównaniu do poziomu emisji z 2005 r. Zadania przyjęte w Pakiecie klimatyczno-energetycznym dotyczą całego kraju. Realizacja planu będzie miała pomijalny wpływ na wyznaczone cele.

- **Program Ochrony Powietrza dla strefy podlaskiej.**

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, strefa podlaska o kodzie PL2002 obejmuje całe województwo podlaskie z wyłączeniem obszaru aglomeracji białostockiej. Realizacja zadań wynikających z Programu ochrony powietrza ma na celu zmniejszenie stężenia substancji zanieczyszczającej w powietrzu w strefie, do poziomu docelowego i utrzymywania go na takim poziomie.

Monitoring zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem w roku 2016 w strefie podlaskiej, realizowany był w oparciu o jedną stację pomiaru tła miejskiego prowadzoną przez WIOŚ w



Białymstoku, zlokalizowaną w Suwałkach przy ul. Puszkina. W związku z przekroczeniem w 2014 r. poziomu docelowego benzo(a)pirenu o okresie uśredniania wyników pomiarów, została opracowana Aktualizacja „Programu ochrony powietrza dla strefy podlaskiej”. Zgodnie z oceną roczną za rok 2014, w wyniku klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów ochrony zdrowia dla benzo(a)pirenu, strefa podlaska została zakwalifikowana do klasy C. Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje powody (źródła) występowania przekroczeń zanieczyszczeń powietrza benzo(a)pirenem oraz określa skuteczne i możliwe do zrealizowania działania, których wdrożenie spowoduje obniżenie poziomu zanieczyszczeń co najmniej do poziomu docelowego. Szczegółowe informacje o zastosowaniu niniejszych przepisów prawa będą przedstawione w dalszej części prognozy.

- **Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U.UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna.**

Zasady polityki wodnej w państwach Unii Europejskiej określa Ramowa Dyrektywa Wodna, która nakłada na wszystkie kraje członkowskie obowiązek osiągnięcia do 2015 roku dobrego stanu wód powierzchniowych. Wody powierzchniowe, w tym silnie zmienione i sztuczne jednolite części wód powinny do tego czasu osiągnąć dobry stan chemiczny oraz odpowiednio dobry stan ekologiczny lub dobry potencjał ekologiczny. W tym celu prowadzone są badania monitoringowe. Zasadniczym celem prowadzenia badań monitoringowych śródlądowych wód powierzchniowych jest tworzenie podstaw do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód oraz ich ochrona przed zanieczyszczeniem, w tym ochrona przed eutrofizacją powodowaną wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa, ochrona przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego. Podejmowane działania polegają na zintegrowaniu zarządzania gospodarką wodną w układzie dorzeczy, polegające na zapewnieniu spójności badań i ocen realizowanych w ramach trzech podsystemów: monitoringu wód powierzchniowych, podziemnych i morskich. Wytyczne do warunków korzystania z wód Regionu Wodnego Środkowej Wisły zostały określone w rozporządzeniu Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie i są określane jako „warunki”. Rozporządzenie doprecyzowuje sposób realizacji zapisów Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Rozporządzenie w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego jest aktem prawa miejscowego i narzędziem wspomagającym proces zarządzania zasobami wodnymi. Określone w nim wymagania zobowiązują zarówno użytkowników korzystających z wód jak i organy właściwe do wydawania pozwoleń wodnoprawnych. Wprowadzone w nim ograniczenia powinny przyczynić się do poprawy stanu wód w regionie wodnym oraz do spełnienia wyznaczonych celów środowiskowych. Szczegółowe informacje o zastosowaniu niniejszych przepisów prawa w planie będą przedstawione w dalszej części prognozy.

- **Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020) .**

Jednym z kluczowych wyzwań polityki rozwoju w Polsce w najbliższych latach, będzie zapewnienie wzrostu gospodarczego z zachowaniem i efektywnym wykorzystaniem zasobów środowiska oraz adaptacją do zmian klimatu. Pomiedzy zagospodarowaniem przestrzennym, a zmianami klimatycznymi oraz koniecznością adaptacji do zmian klimatu występuje sprzężenie zwrotne. SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie

chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Wrażliwość tych sektorów została określona w oparciu o przyjęte dla SPA scenariusze zmian klimatu. Rekomendowane kierunki działań adaptacyjnych dla województwa podlaskiego (<http://klimada.mos.gov.pl>) to:

- dostosowanie infrastruktury technicznej (systemów zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków, systemów energetycznych) w procesie projektowania i budowy do zmiennych warunków klimatycznych,
- zabezpieczenie zwierząt hodowlanych, szczególnie bydła, przed występowaniem stresu cieplnego i stosowne dostosowanie budynków inwentarskich,
- przygotowanie programów zabezpieczenia w wodę dobrej jakości w warunkach dłuższych okresów suszy i niedoborów wody zwłaszcza na terenach rolniczych.

Przy formułowaniu działań SPA przesądzone, że dokument powinien zawierać różne grupy działań adaptacyjnych, obejmujących zarówno przedsięwzięcia techniczne (np. budowę niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża), jak i zmiany regulacji prawnych, wdrożenie systemów monitoringu odnoszących się do poszczególnych dziedzin i obszarów oraz szerokie upowszechnianie wiedzy na temat koniecznej zmiany zachowań gospodarczych. Szczegółowe informacje o zastosowaniu niniejszych przepisów prawa będą przedstawione w dalszej części prognozy.

- **Strategii Rozwoju Gminy Wasilków na lata 2012-2020.**

Strategia rozwoju gminy nakreśla główne kierunki, którymi jednostka powinna podążać w perspektywie 8 lat. Cele strategiczne I rzędu dla gminy to: zapewnienie wysokiego standardu życia lokalnej społeczności, poprawa stanu infrastruktury technicznej i spójności przestrzennej gminy, poprawa atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej gminy, wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy z poszanowaniem jej bogactwa przyrodniczego. Ustalenia planu są zgodne ze Strategią Rozwoju Gminy Wasilków.

- **Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Białegostoku i gminy Choroszcz, Czarna Białostocka, Dobrzyniewo Duże, Juchnowiec Kościelny, Łapy, Supraśl, Wasilków, Zabłudów do roku 2020.**

Celem dokumentu jest przedstawienie zakresu działań możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii finalnej i zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych do atmosfery. Cel ten jest zbieżny z dotychczasową polityką energetyczną Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego i wpisuje się w dotychczasową funkcjonalność poszczególnych jednostek urzędów miast/gmin. Celem dokumentu jest przedstawienie wyników inwentaryzacji emisji zanieczyszczeń gazów cieplarnianych oraz analiza działań przyjętych do realizacji. Dokument rozważa realizację skutecznego monitorowania efektów podejmowanych działań przedstawiając szereg możliwych do wykorzystania wskaźników oraz propozycję harmonogramu monitoringu. Analizowany teren nie jest bezpośrednio opisany w ww. planie.

- **Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wasilków na lata 2017-2023.**

Głównym celem opracowania i wdrożenia programu rewitalizacji jest rozwiązanie istniejących problemów społecznych, gospodarczych, poprawa atrakcyjności i funkcjonalności przestrzeni miejskiej. Wdrażanie programu będzie procesem wieloletnim, nakierowanym na rozwój gminy. Działania rewitalizacyjne mają służyć poprawie jakości życia mieszkańców. Ustalenia planu są zgodne z Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Wasilków.

## **2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.**

Prognoza oddziaływania na środowisko (zwana dalej prognozą) dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Nowodworce w gminie Wasilków. Prognozę przygotowano w sposób etapowy.

1). Etap I to rozpoznanie czyli proces, w trakcie którego identyfikowane są prawdopodobne wpływy na życie ludzi, analizowany obszar, w tym: Natura 2000, formy ochrony przyrody, Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej wraz z otuliną, jednolite części wód powierzchniowych, jednolite części wód podziemnych, tereny zagrożone powodzią, strefy ochronne komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych, krajobraz, klimat, zabytki, florę i faunę oraz przeprowadzana jest analiza, czy przewidywane oddziaływania mogą mieć znaczący wpływ na obszar objęty ochroną prawną.

2). Etap II to ocena właściwa czyli ocena oddziaływania na zdrowie ludzi, środowisko przyrodnicze, w tym integralność obszaru Natura 2000 w odniesieniu do struktury obszaru, jego funkcji i celów ochrony. Jeżeli występują negatywne oddziaływania, dodatkowo ocenia się potencjalne środki łagodzące.

3). Etap III to ocena rozwiązań alternatywnych czyli proces, w trakcie którego analizowane są alternatywne warianty osiągnięcia celów planu, pozwalające na uniknięcie negatywnego wpływu na życie ludzi i środowisko przyrodnicze w tym integralność obszaru Natura 2000.

4). Etap IV to ocena w przypadku gdy brak jest rozwiązań alternatywnych i utrzymują się negatywne oddziaływania, czyli ocena środków kompensujących w przypadku gdy w świetle koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego uznaje się, że przedsięwzięcie lub plan powinno być realizowane.

Podział taki rekomendowany jest na potrzeby przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko zarówno dokumentów strategicznych jak i samych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub znacząco oddziaływać na środowisko. Na potrzeby niniejszej prognozy uwzględniając zapisy ustawy „o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” mówiącej o tym, że informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu, przyjęto niżej opisany sposób realizacji poszczególnych etapów. W niniejszej prognozie przyjęto również zasadę, że wyniki każdego z etapów decydują o tym, czy możliwe jest przejście do następnego etapu.

W ramach etapu I realizacji niniejszej prognozy dokonano:

a) opisu projektu planu poprzez:

- przedstawienie krótkiej charakterystyki dokumentu,
- przedstawienie celów szczegółowych do osiągnięcia poprzez realizację planu,
- wskazanie punktów styku z innymi dokumentami;

b) oceny czy prawdopodobnie wystąpią oddziaływania znaczące:

- poprzez identyfikację możliwych oddziaływań znaczących,
- wskazanie możliwych transgranicznych oddziaływań.

W ramach etapu II czyli oceny właściwej dokonano:

a) zestawienia informacji dotyczących cech charakterystycznych obszaru, w którym planuje się lokalizację poszczególnych inwestycji poprzez:

- opis istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian w przypadku braku realizacji projektu planu,
- opis stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- opis istniejących problemów ochrony środowiska,

b) analizy celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym,

- c) opisu przewidywanego znaczącego oddziaływania,
- d) wskazania środków łagodzących znaczące oddziaływanie oraz oceny, czy negatywne oddziaływanie pozostają.

Przejsie do etapu III „ocena rozwiązań alternatywnych” nastąpiło po wykazaniu, że zaproponowane środki łagodzące znaczące oddziaływanie będą miały pozytywny skutek.

Procedura realizacji etapu IV „ocena środków kompensujących” nie zostanie przedstawiona, ponieważ na tym etapie planistycznym nie stwierdzono potrzeby zastosowania środków kompensujących (uzasadnienie zostało opisane w dalszej części prognozy).

Niniejsza prognoza nie zawiera szczegółowego opisu poszczególnych zamierzeń inwestycyjnych. Na etapie opracowywania planu nie określono również techniki czy technologii wykonania poszczególnych przedsięwzięć, stąd trudno dokonać ostatecznej oceny w jaki sposób będą one oddziaływać na środowisko. Dokładniejsze rozwiązania zostaną wskazane na etapie indywidualnych ocenach oddziaływania na środowisko poszczególnych zamierzeń.

W prognozie uwzględniono informacje zawarte w dostępnych dokumentach i opracowaniach, dotyczące terenu objętego analizą oraz o obszarze narażonym na potencjalne oddziaływanie wynikające z realizacji planu, a także o potencjalnych oddziaływaniach skumulowanych.

Do oceny interakcji zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą. Przepisy ustawy „o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko”, ani innej ustawy nie regulują metod analizy ustaleń planu. W prognozie przyjęto metodę oceny porównawczej i opisowej przewidywanych zmian w środowisku, w odniesieniu do stanu istniejącego. Prognoza wykonywana była równocześnie z pracami nad projektem planu. W trakcie postępu prac prowadzono również konsultacje branżowe. Podstawą do sformułowania zapisów niniejszej prognozy była analiza materiałów wymienionych w punkcie 1.

### **3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.**

Po wejściu w życie planu, skutki jego realizacji będą analizowane zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi. Zgodnie z *ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* burmistrz miasta, co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady miasta, przeprowadza analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i po uzyskaniu odpowiednich opinii przekazuje radzie miasta uzyskane wyniki. Wskazuje się aby w dokumencie tym oceniono czy przewidywane w niniejszej prognozie skutki są zgodne z rzeczywistym stanem po zrealizowaniu planowanych zmian.

Dla przyjętych kierunków w projekcie planu nie przewiduje się prowadzenia oddzielnego monitoringu środowiska. Plan obejmuje niewielki obszar w stosunku do powierzchni gminy. Problematyka monitoringu dotyczy wybranych inwestycji zarówno z uwagi na wymogi prawne, jak i na ich rodzaj. Zgodnie z *ustawą Prawo ochrony środowiska* oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady *Dyrektywy w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*, wpływ ustaleń planu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych i klimatycznych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarów występowania ewentualnych przekroczeń, zmiany jakości elementów przyrodniczych i przyczyn tych zmian, kontrolowany

będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą w raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji. Źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa) oraz źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia), czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

W celu sporządzenia prawidłowej oceny zachodzących zmian w środowisku największe znaczenie ma prowadzenie monitoringu: jakości wód powierzchniowych i podziemnych, stanu powietrza atmosferycznego, emisji hałasu, oraz zmiany krajobrazowe i klimatyczne.

#### **4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.**

Procedurze oceny oddziaływań transgranicznych poddaje się konkretne przedsięwzięcia inwestycyjne. Realizacja założeń planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje niewielki teren o funkcji mieszkaniowej wraz z usługami nieuciążliwymi. W związku z tym, w kontekście projektowanego dokumentu, nie stwierdza się konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko. Realizacja założeń planu zagospodarowania przestrzennego będzie miała znaczenie lokalne, co wyklucza możliwość oddziaływania planowanych przedsięwzięć na obszary położone poza granicami Polski zarówno na etapie realizacji, eksploatacji jak i ewentualnej likwidacji. Ich lokalizacja, charakter oraz skala wykluczają możliwość oddziaływania na kraje sąsiadujące.

## **II. OKREŚLENIE STANU ŚRODOWISKA, ANALIZA I OCENA.**

### **1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.**

Teren będący przedmiotem opracowania położony jest w obszarze miejscowości Nowodworce. Ustalenia planu dotyczą obszaru o powierzchni około 51 ha. Teren jest częściowo zabudowany. Dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Teren niezabudowany jest częściowo wykorzystywany rolniczo. W ul. Suprańskiej i Niemeńskiej zlokalizowana jest infrastruktura techniczna.

Od strony wschodniej sąsiedztwo obszaru objętego planem stanowi zabudowa jednorodzinna oraz tereny rolne i leśne. Od południa granicę wyznacza ul. Niemeńska będąca równocześnie granicą gmin: Wasilków i Białystok. Sąsiedztwo miasta Białystok stanowi zabudowa jednorodzinna. Od strony północno - zachodniej z terenem objętym planem sąsiaduje droga nr 676 – ul. Suprańska, za nią znajduje się zabudowa jednorodzinna.

Powyższe predysponuje przedmiotowy teren do dalszej zabudowy o funkcji mieszkaniowej, usług i infrastruktury.

Na terenie objętym planem nie występują:

- wody stojące i ciekły wodne,
- główne zbiorniki wód podziemnych i ich strefy ochronne,
- uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowiskowej,
- udokumentowane złoża kopalin,
- naturalne zagrożenia (np. osuwiska ziemne) mogące wpływać na rzeźbę terenu,
- zagrożenia powodzią,
- lasy,

- obszary chronione.

Gmina Wasilków zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Kondrackiego położona jest w podprovincji Wysoczyzn Podlasko-Białoruskich, w makroregionie Nizina Północnopodlaska, w zasięgu mezoregionu – Wysoczyzna Białostocka (tereny położone w południowej części gminy Wasilków). Na terenie gminy występuje urozmaicony krajobraz. Rzeźba terenu objętego opracowaniem jest wynikiem różnych procesów rzeźbotwórczych, spośród których decydujący wpływ miały procesy związane z holocenem (źródło *Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej polski 1:50000 arkusz Wasilków* Państwowy Instytut Geologiczny).

#### Budowa geologiczna.

Omawiany teren położony jest na wysoczyźnie polodowcowej, którą charakteryzuje różnorodność form geomorfologicznych, okazałych i dobrze zachowanych. Wyróżniono tu moreny czołowe przeważnie akumulacyjne. Są dobrze wyrażone w rzeźbie obszaru, a ich zbocza bywają strome i ostro zarysowane. Układ moren czołowych nie pozwala na jednoznaczne łączenie ich w ciągi. Najbardziej okazałe formy czołowomorenowe znane są z okolic Letników i Jurowców. Wysokości moren czołowych są różne, od około 165–170 (Sochonie) do około 200 m n.p.m. (Góra Leńce, Góra Rozerwana). Wyróżnienie moren czołowych na obszarze arkusza Wasilków w znacznym stopniu odpowiada interpretacji dokonanej przez Nowickiego (1971a, c). Duża zmienność kształtów, brak wyraźnego uporządkowania form czołowomorenowych potwierdza tezę o bardzo dynamicznym sposobie deglacjacji obszaru.

Według materiałów archiwalnych czwartorzęd na omawianym terenie budują głównie utwory glacialne-miąższe kompleksy gliniasto-pylaste, przewarstwiane utworami fluwioglacjalnymi, tj.: piaskami różnej granulacji i żwirami. Najmłodsze osady czwartorzędowe na omawianym terenie (rozpoznane otworami geotechnicznymi) buduje podłoże gruntowe z piasków różnej granulacji oraz piasków ze żwirem i otoczkami.

Rzędne terenu wahają się pomiędzy 160-160,7 m.n.p.m.

Na terenie objętym opracowaniem występuje naturalny krajobraz nizin peryglacialnych, równinnych i falistych.

#### Warunki hydrogeologiczne.

Zgodnie z Mapą hydrogeologiczną Polski (arkusz Wasilków) na omawianym terenie główne użytkowe poziomy wodonośne zalegają w obrębie piętra czwartorzędowego. Poziom międzymorenowy związany jest z fluwioglacjalnymi piaskami różnej granulacji i żwirami interglacjału Pilicy. Poziom ten ujmowany jest przez większość otworów studziennych. Zasoby dyspozycyjne jednostkowe kształtują się na poziomie 100-200 m<sup>3</sup>/24h/km<sup>2</sup>. Z przekroju hydrogeologicznego wynika, iż hydroizohipsa głównego poziomu wodonośnego kształtuje się na poziomie rzędnej około 120 - 125 m n.p.m. Stopień izolacji jest miejscami słaby. Kierunek przepływu wód podziemnych w głównym poziomie użytkowym następuje na północ, w kierunku rzeki Supraśl.

Omawiany teren położony jest poza granicami Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP nr 218) oraz poza strefą ochrony pośredniej ujęć wód podziemnych i powierzchniowych. Nie występują tu cieki wodne ani wody stojące. Omawiany teren nie jest objęty zagrożeniem powodziowym.

### Podział hydrograficzny.

Gmina Wasilków położona jest w dorzeczu Wisły, w zlewni jej prawostronnego dopływu rzeki Narew. Gmina odwadniana jest przez Supraśl, do której uchodzi rzeka Czarna. Supraśl przepływa w południowej części gminy. Stanowi prawy dopływ Narwi. Jej łączna długość to 93,8 km, a powierzchnia zlewni 1 844,4 km<sup>2</sup>.

Rzeka Supraśl jest prawobrzeżnym dopływem Narwi, jest ciekim trzeciego rzędu. Układ sieci rzecznej ma charakter kratowy, w którym typowe są zmiany biegu rzek oraz ich dopływów. Rzeka Supraśl i część rzeki Czarnej od wsi Woroszyły do ujścia mają założenia glacialne. W ich obrębie zaznacza się właściwa działalność rzeczna. Rzeka Supraśl na terenie gminy jest zmeliorowana, a jej dolina została odwodniona.

### Wody podziemne.

Gmina Wasilków leży w strefie wysoko zasobowych wód podziemnych czwartorzędowych w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych Nr 218 Pradolina rzeki Supraśl i jednolitych części wód podziemnych o kodzie PLGW200052 (źródło danych Rozporządzenie nr 5/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 3 kwietnia 2015 r. w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód Regionu Wodnego Środkowej Wisły).

Charakterystyka JCWPd:

- kod PLGW200052,
- stan ilościowy – dobry,
- stan chemiczny – dobry,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrażona.

Monitoring jakości wód podziemnych prowadzi Państwowy Instytut Geologiczny. W Wasilkowie przeprowadzono badania pod kątem klasyfikacji elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych (nr otworu 1679). Głębokość do stropu warstwy wodonośnej wynosiła 4,5 m. Klasę jakości wody w punkcie oceniono jako wody zadawalającej jakości (klasa III). Należy podkreślić, że przedstawiona klasyfikacja wód podziemnych skierowana jest na ocenę stopnia zanieczyszczenia wód i nie obejmuje oceny stanu sanitarnego oraz badań pod kątem przydatności wody do picia.

### Wody powierzchniowe.

Zgodnie z podziałem dokonany w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, obszar objęty planem leży w zasięgu zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Supraśl od Pilnicy do ujścia RW20002426169

Charakterystyka JCWP rzeki Supraśl od Pilnicy do ujścia RW20002426169 :

- scalona część wód -SW 1016,
- region wodny – Środkowej Wisły,
- kod obszaru dorzecza – 2000,
- kod JCWP – PLRW20002426169,
- typ – potok nizinny piaszczysty,
- status - naturalna część wód,
- ocena stanu – dobry,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrażona.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska Wojewódzkiego Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku przeprowadził badania oceny wód rzeki Supraśl (Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie po-

wiatu białostockiego, Białystok). Ocena stanu ekologicznego – wody zakwalifikowano do maksymalnego lub dobrego potencjału ekologicznego, ocena stanu chemicznego – stan dobry, stan wód – będący wypadkową stanu ekologicznego i stanu chemicznego – dobry.

Ocena przydatności wody do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia - punkt pomiarowy leży w strefie ochronnej ujęcia powierzchniowego wody pitnej dla Białegostoku. Jakość wody odpowiadała kryteriom kategorii A3 (woda wymagająca wysokosprawnego uzdatniania fizycznego i chemicznego, w szczególności utleniania, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji, adsorpcji na węglu aktywnym, dezynfekcji). tj. przekracza warunki kryterialne określone w rozporządzeniu klasyfikacyjnym – maksymalnie kategoria A2. Na klasyfikację wpłynęły wartości: ogólnego węgla organicznego, ChZTCr, miedzi, fenoli lotnych (indeks fenolowy) oraz bakterii grupy coli. Pozostałe parametry spełniały wymogi kategorii A1 lub A2. Wysokie stężenia węgla organicznego oraz ChZTCr można wiązać z obecnością znacznej ilości materii organicznej w wodzie. Jej źródłem jest podłoże bagienno-torfowe części zlewni Supraśli w rejonie Michałowo-Gródek, z którego wymywane są duże ilości materii organicznej, w tym związków humusowych.

Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż JCWP nie jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

#### Obszar zalewowy zagrożony powodzią.

Ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym. Od dnia przekazania map zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego jednostkom samorządu terytorialnego, w decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzjach o warunkach zabudowy na obszarach wykazanych na mapach zagrożenia powodziowego, można uwzględniać poziom zagrożenia powodziowego wynikający z wyznaczenia tych obszarów. Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego (arkusze Wasilków) ustalono, że obszar objęty planem nie leży w strefie zagrożenia powodziowego. W 2015 r. na Hydroportalu opublikowane zostały zweryfikowane i ostateczne wersje map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego. Jednocześnie mapy zostały przekazane przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej organom administracji wskazanym w ustawie Prawo wodne i jako oficjalne dokumenty planistyczne stanowią podstawę do podejmowania działań związanych z planowaniem przestrzennym i zarządzaniem kryzysowym. (mapy.isok.gov.pl).

#### Regionalizacja przyrodniczo-leśna, lasy.

Zgodnie z regionalizacją przyrodniczo-leśną (Zielony, Kliczkowska 2012) gmina Wasilków znajduje się w jednostce: Kraina Przyrodniczo-Leśna: Mazursko-Podlaska (II), Mezo-region: Wysoczyzny Białostockiej (II.14), Mezo-region: Puszczy Knyszyńskiej (II.15). Najcenniejsze drzewostany występują w granicach Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej (w zachodniej i północnej części gminy wiejskiej Wasilków). Przeważają siedliska boru mieszanego z dominującą w drzewostanie sosną oraz siedliska lasu mieszanego świeżego. Lasy porastają większą część powierzchni gminy. Obszar objęty planem wchodzi w skład Nadleśnictwa Supraśl. Na terenie objętym analizą nie występują obszary leśne.

#### Podział geobotaniczny, roślinność.

Według podziału geobotanicznego (Matuszkiewicz 2008) teren gminy Wasilków należy do następujących jednostek: Dział: Północny Mazursko-Białoruski (F), Kraina: Północnopodlaska (F.3), Podkraina: Białostocko-Wońkowyska (F.3b), Okręg: Puszczy Knyszyńskiej (F.3b.5).



Na terenie gminy zespoły roślinności naturalnej i zbliżonej do naturalnej występują głównie w lasach i na terenach bagiennych (niezmeliorowanych lub wtórnie zabagnionych łąkach). Zespoły te charakteryzują się wielogatunkowym składem roślinności oraz różnorodnością wynikającą z warunków siedliskowych, a tym samym dużym stopniem bioróżnorodności. Na terenach gruntów ornyczą szatę roślinną stanowią uprawy. Jest ona mało zróżnicowana gatunkowo i zmienia się w cyklach produkcji rolnej. Bogatsze gatunkowo, a przede wszystkim stanowiące trwałe pokrywy zielone są użytki zielone. Skala i zasięg zmian zachodzących w szacie roślinnej są wynikiem działań podejmowanych przez człowieka. W ramach intensyfikacji produkcji rolnej większość zbiorowisk łąkowych podlega przemianom podobnego typu jak zbiorowiska agrocenoz, w wyniku czego tworzą się nowe układy fitocenotyczne o charakterze antropogenicznym. Utrzymują się dzięki zagospodarowaniu jako jednokośne użytki zielone. Są one zajęte głównie przez zbiorowiska roślinności o pochodzeniu antropogenicznym lub zbiorowiska półnaturalne, zarastające wtórnie tereny pól, gdzie w składzie gatunkowym mieszają się gatunki roślin rodzimych charakterystycznych dla danego typu siedliska z gatunkami roślin synantropijnych lub ruderalnych. Część działek jest nieużytkowana. Występują tu gatunki łąkowe, m.in.: stokrotka pospolita *Bellis perennis*, mniszek pospolity *Taraxacum vulgare*, koniczyna łąkowa *Trifolium pratense*, rośliny zielne. Terenom zabudowanym towarzyszą różnego typu zbiorowiska kultywowane – roślin ozdobnych, a także roślinność ruderalna.

Opisane gatunki roślin nie podlegają ochronie na podstawie *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U.z 2012 r. poz. 81), jak również nie tworzą siedlisk chronionych na podstawie *Dyrektywy Siedliskowej w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* i *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000*.

Zbiorowiska ruderalne występują w obrębie przestrzeni zurbanizowanych, m.in. w okolicach dróg, przydroży i parkingów, wokół domostw. Zbiorowiska ruderalne należą do roślin synantropijnych. Cechą tych siedlisk jest brak stabilności. Wśród roślin ruderalnych dużą rolę odgrywają nitrofity (m.in. rośliny krzyżowe Cruciferae i psiankowate Solanaceae, pokrzywa, malina, wierzbówka koprzyca i inne).

Bezpośrednio na terenie objętym planem, przeznaczonym do przekształceń nie występuje roślinność o wysokich walorach przyrodniczych. Rosną tu pojedyncze drzewa w różnym wieku i zróżnicowanym stanie zdrowotnym. Pozostałą część skąpo porasta roślinność ruderalna.

#### Fauna.

Brak jest dokładnych danych dotyczących fauny zasiedlającej obszar opracowania. Z obserwacji terenowych wynika, że obszar objęty opracowaniem jest siedliskiem fauny typowej dla obszarów terenów otwartych rolniczo – osadniczych. Fauna ssaków jest uboga i nielicznie reprezentowana ze względu na antropopresję. Poza pospolicie występującymi gryzoniami można spotkać: zającą, kunę domową, jeża oraz pospolite ptaki żyjące w środowisku zurbanizowanym.

Teren objęty planem położony jest poza Obszarami Natura 2000. Na podstawie rozmieszczenia przedmiotów ochrony wraz z lokalizacją działań ochronnych w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska oraz lokalizacji działań ochronnych i gatunków ptaków w obszarze natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB 200003 będących złącznikami Planów zadań ochronnych w/w obszarów Natura 2000, a także wizji w terenie nie stwierdzono występowania na analizowanym terenie przeznaczonym do przekształceń stanowisk gatunków ptaków, siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, gatunków ślimaków, gatunków owadów, gatunków ryb, gatunków płazów, gatunków ssaków będących przedmiotem ochrony. Jednocześnie nie odnotowano wskazań w zakresie konieczności działań ochronnych dla poszczególnych gatunków.

#### Gleby i rolnicza przestrzeń produkcyjna.

Na terenie objętym planem występują klasoużytki: RIV, RV, RVI, nieużytki, grunty budowlane i Ls IV.

Według mapy glebowo-rolniczej (źródło danych GIS podlasia) na omawianym terenie występują grupy kompleksów przydatności rolniczej gleb rolnych: 5,6,7 oraz użytki zielone 3z.

Kompleksy użytków zielonych słabych i bardzo słabych (3z) zajmują łąki i pastwiska. Kompleks budują głównie gleby klas V i VI, wykształcone na glebach mineralnych zbyt suchych lub zbyt wilgotnych, na glebach mułowo-torfowych i torfowych przesuszanych lub podtapianych. Łąki są zazwyczaj jednokośne, turzycowe i trawiaste.

Kompleksy gruntów ornych żytnich dobrych (5) budują zazwyczaj gleby klas bonitacyjnych IVa i IVb, wykształcone przeważnie z piasków gliniastych lekkich zalegających na zwięźlejszym podłożu oraz z piasków gliniastych. Są to gleby wrażliwe na suszę, głęboko wyługowane i zakwaszone. Gleby te uważane są za typowo żytnio-ziemniaczane, na których uprawiać można bez przeszkód między innymi: żyto, ziemniaki, owies, rzepak ozimy, tytoń lekki, grykę, proso, wykę oraz łubin. Można na nich uprawiać również inne rośliny, chociażby jęczmień i mniej wymagające odmiany pszenicy, jednak działalność rolnicza tego typu wymaga wyższego stopnia kultury uprawy.

Kompleksy gruntów ornych żytnich słabych (6) budują zazwyczaj gleby klas IVb i V, wykształcone z piasków słabogliniastych głębokich lub z piasków gliniastych lekkich podścielonych płytko piaskiem luźnym lub żwirem. Są to gleby nadmiernie przepuszczalne, okresowo lub trwale zbyt suche. Są ubogie w składniki pokarmowe, a niedobór wody jest czynnikiem ograniczającym stosowanie nawozów. Niewykorzystane przez rośliny składniki są wymywane bardzo szybko. Uprawia się żyto, owies, ziemniaki, seradelę i łubin, przy czym ich polny zalegają w bardzo dużym stopniu od ilości i rozkładu opadów.

Kompleksy gruntów ornych żytnich bardzo słabych/żytnio-łubinowych (7) budują zazwyczaj gleby klas bonitacyjnych V i VI, wykształcone z piasków luźnych i piasków słabogliniastych przechodzących w piasek luźny lub żwir. Są to gleby ubogie w składniki pokarmowe, trwale zbyt suche, stąd nawożenie daje nieznaczny wzrost plonów. Uprawia się prawie wyłącznie żyto i łubin.

Na terenie objętym planem nie występują kompleksy gruntów należących do chronionych klas bonitacyjnych, tzn. klas I-III.

#### Warunki gruntowe.

Według mapy glacitektonicznej Polski (Ber, 2006) na omawianym terenie nie występują zaburzenia glacitektoniczne. Nie występują czynne osuwiska, nie ma też obszarów

zagrożonych ruchami masowymi (Grabowski red., 2007). Na obszarze leżącym w granicach opracowania nie ma udokumentowanych złóż kopalin.

#### Korytarze ekologiczne.

Na terenie gminy i miasta Wasilków zostały wyznaczone korytarze ekologiczne, które powierzchniowo pokrywają prawie całą gminę włącznie z dużą częścią miasta. Tereny objęte planem położone są poza obszarami wyznaczonych korytarzy ekologicznych (źródło: gdos.gov.pl).

#### Warunki klimatyczne.

Gmina Wasilków położona jest w północno-wschodniej części Polski, gdzie występuje klimat przejściowy, charakterystyczny dla całego Niżu Polskiego. Klimat regionu należy do najostrzejszych na terenie Polski. Odznacza się krótkim okresem wegetacyjnym, długim okresem zalegania pokrywy śnieżnej, występowaniem późnowiosennych i wczesnowiosennych przymrozków, maksimum opadów przypadającym na okres letni oraz dominacją wiatrów z sektora zachodniego. Wyróżniające się przestrzennie zróżnicowanie parametrów meteorologicznych w skali kraju i regionu skutkuje wyróżnieniem obszaru w szeregu regionalizacji klimatycznych. Zgodnie z podziałem Polski na dzielnice i regiony rolniczo-klimatyczne według Gumińskiego [1948], opisywany obszar znajduje się w dzielnicy IX - Wschodniej. S. Pióro [1973] zalicza omawiany obszar do krainy Wysoczyzn Północnopodlaskich i obszarów Wysoczyzny Białostockiej oraz Wzgórz Sokólskich. Według podziału Polski na regiony klimatyczne na podstawie średniej rocznej frekwencji dni z różnymi typami pogody A. Wosia [1999] obszar ten leży w całości w regionie XII - Mazursko-Podlaskim. W podziale klimatycznym województwa podlaskiego Górnjak [2000] umieścił opisywany teren w regionie Podlaskim, subregionie Białostockim, w którym wyróżniono w randze części subregionu obszar Supraski dla podkreślenia znaczenia lasu w kształtowaniu klimatu w rozległej strefie otoczenia lasu.

Średnia roczna temperatura wynosi ok. 7°C. Czas trwania zimy wynosi od 105 do 112 dni, a lata od 80 do 90 dni. Liczba dni ze śniegiem wynosi od 85 do 100. Średni roczny opad wynosi 500-550 mm, z tego 60% opadów przypada na okres od kwietnia do września. Znaczna część opadów atmosferycznych spada w postaci śniegu. Dane klimatyczne: średnia temperatura roczna 6 – 7°C, średnia temperatura okresu V-VII – 16,5 ÷ 19°C, suma opadów atmosferycznych w roku – 450 ÷ 750 mm, suma opadów atmosferycznych w okresie V-VII – 63%, długość okresu wegetacyjnego – 190 dni, liczba dni z pokrywą śniegu – 130 dni. Dominują wiatry sektora zachodniego (źródło Stachy).

Lokalne warunki klimatyczne uzależnione są od różnych czynników, m.in.: rzeźby terenu, występowania lasów i innych zbiorowisk roślinnych, wód powierzchniowych, podmokłych zagłębień terenowych itp.

Większość obszaru gminy odznacza się dobrym przewietrzaniem i znacznym nasłonecznieniem. Mniejszym nasłonecznieniem charakteryzują się tereny lasów, zboczy wysoczyznowych o ekspozycji północnej i zagłębienia terenowe.

#### Powietrze atmosferyczne.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku dokonuje oceny stanu jakości powietrza atmosferycznego, na podstawie pomiarów prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Do głównych zanieczyszczeń powietrza w rejonie zalicza się:

- rozproszone źródła emisji z sektora komunalno-bytowego,
- zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem pojazdów,
- miejskie przedsiębiorstwa energetyki cieplnej i zakłady przemysłowe.

Prowadzone przez WIOŚ kontrole w wybranych przedsiębiorstwach nie wykazują istotnych nieprawidłowości. Substancjami zanieczyszczającymi, mającymi największy udział w emisji zanieczyszczeń, pochodzącymi głównie z procesów spalania energetycznego są: tlenki azotu (NO-NO<sub>2</sub>), dwutlenek siarki (SO<sub>2</sub>), tlenek węgla (CO) i pyły. Od środków transportu największy udział w emisji zanieczyszczeń mają: tlenek węgla (CO), tlenki azotu (NO-NO<sub>2</sub>) i benzen (C<sub>6</sub>H<sub>6</sub>). Stężenia średnie roczne B(a)P pochodzące z łącznej emisji wszystkich typów (napływowej, punktowej, z ogrzewania indywidualnego oraz z komunikacji) na terenie strefy podlaskiej wynoszą od 0,2 do 3,3 ng/m<sup>3</sup>.

Na podstawie analizy pomiarów poszczególnych zanieczyszczeń można stwierdzić, że czystość powietrza na omawianym terenie została określona jako dobra, zarówno pod względem kryterium ochrony roślin jak i ochrony zdrowia mieszkańców. Stwierdzono przekroczenia norm bezno(a)pirenu, dotyczą one całego województwa ze względu na przekroczenie normy ozonu. Obszary przekroczeń mają charakter globalny (obejmują cały obszar Polski).

#### Stan akustyczny.

Do głównych źródeł hałasu wpływających na zwiększenie uciążliwości akustycznej dla środowiska zewnętrznego należą: ruch drogowy, ruch kolejowy oraz zakłady przemysłowe. Na terenie województwa podlaskiego najistotniejsze źródła hałasu to transport drogowy (hałas komunikacyjny) oraz w niewielkim stopniu zakłady przemysłowe (hałas przemysłowy). W roku 2013 Inspektorat przeprowadził pomiary hałasu komunikacyjnego w Wasilkowie. Przeprowadzone pomiary posłużyły do określenia wartości wskaźników LAeq,D oraz LAeq,N (wskaźniki hałasu mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby) oraz wyliczenia na ich podstawie wskaźników LDWN i LN mających zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem. W trakcie pomiarów hałasu dodatkowo rejestrowano natężenie ruchu pojazdów oraz warunki meteorologiczne. Z wykonanych pomiarów (ul. Grodzieńska) wynika, iż w Wasilkowie występują przekroczenia norm dopuszczalnych hałasu. Poziomy długookresowe, służące do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem zostały przekroczone odpowiednio o: 5,9 dB – dla pory dnia oraz o 7,7 dB poziom nocny. Największy udział w ruchu pojazdów miały pojazdy lekkie.

#### Pola elektromagnetyczne.

Źródłem pól elektromagnetycznych są przeważnie urządzenia i linie energetyczne. WIOŚ w Białymstoku przeprowadził pomiary pola elektromagnetycznego na terenie miasta Wasilków. Nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów.

#### Gospodarka odpadami.

Gmina Wasilków objęta jest regionalnym systemem gospodarki odpadami województwa podlaskiego funkcjonującym w oparciu o regiony gospodarki odpadami komunalnymi, a także regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach. Szczegółowe zadania z zakresu wykonywania gospodarki odpadami w granicach gminy określa aktualnie obowiązujący Regulamin utrzymania czystości i porządku.

#### Zabytki i dobra materialne.

Na terenie objętym opracowaniem nie występują zabytki i stanowiska archeologiczne, ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków włączone do gminnej ewidencji zabytków oraz obiekty będące dobrami kultury współczesnej. Przedmiotowy teren nie jest objęty strefą ochrony konserwatorskiej, ochrony krajobrazu.

### Krajobraz.

Na obszarze objętym prognozowaniem dominującą rolę w krajobrazie odgrywa krajobraz rolny z roślinnością ruderalną, w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Przedmiotowy teren jest przekształcony antropogenicznie, poprzecinany drogami, liniami energetycznymi, przez co nie wyróżnia się w krajobrazie miejskim.

### Brak realizacji ustaleń planu.

W przypadku braku realizacji ustaleń planu stan środowiska przyrodniczego nie ulegnie przekształceniom. Zainwestowanie omawianego terenu inne niż proponowane będzie zaburzeniem przyjętych kierunków zagospodarowania w gminie Wasilków. Skutki braku realizacji planu będą miały jednak znaczenie społeczne i ekonomiczne. Plan umożliwi racjonalne wykorzystanie terenu na potrzeby społeczne.

## **2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.**

Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem został opisany w rozdziale 1 prognozy. Na obszarze objętym planem nie przewiduje się znaczącego oddziaływania mogącego wpływać degradująco na stan środowiska przyrodniczego bądź zdrowie ludzi. Teren rolniczy nie jest obecnie użytkowany. Położony jest w sąsiedztwie zabudowy jednorodzinnej z usługami. W projekcie planu analizowany obszar przeznacza się na zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, jednorodziną, usługi nieuciążliwe i infrastrukturę towarzyszącą. Plan zakłada wyposażenie terenu w pełną infrastrukturę wodno-kanalizacyjną co wyklucza negatywne oddziaływanie na środowisko gruntowo-wodne. Proponowane w planie uporządkowanie obszarów planistycznych poprawi aspekty wizualne na tym terenie i zharmonizuje z sąsiedztwem. Omawiany teren to słabe grunty rolne, które nie są objęte szczególną ochroną.

Do obiektów stwarzających potencjalne zagrożenie dla stanu środowiska i zdrowia ludzi na przedmiotowym terenie można zaliczyć drogi, na których ruch pojazdów nieznacznie podwyższa emisję hałasu i zanieczyszczeń.

Stan środowiska na terenie objętym planem ulegnie zmianom w niewielkim zakresie. Lokalizacja nowej zabudowy wiąże się głównie z utwardzeniem terenu pod zabudowę i oddziaływaniem w granicach działki inwestora. Dostosowanie przepisów prawnych i możliwości technologiczne nie powinny sprawiać w tym przypadku problemów.

Teren objęty prognozowaniem położony jest poza obszarem Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego i jego otuliny. Teren objęty analizą leży poza obszarem Natura 2000. Na podstawie SDF rozmieszczenia przedmiotów ochrony wraz z lokalizacją działań ochronnych w obszarze Natura 2000 Puszcza Knyszyńska i Ostoja knyszyńska nie stwierdzono występowania na terenie przeznaczonym do przekształceń stanowisk i gatunków będących przedmiotem ochrony i nie odnotowano wskazań w zakresie konieczności działań ochronnych dla poszczególnych gatunków.

Wśród głównych zagrożeń obszaru wymienionych w SDF dla całego obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska wymieniono: zalesienia, wycinkę lasu, usuwanie martwych i zamierających drzew, zanieczyszczenie odpadami i ściekami, sieci komunikacyjne. Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie obejmuje działań, które zostały określone jako zagrożenia dla tego obszaru. Ustalenia zawarte w planie nie będą miały negatywnego wpływu na ochronę obszarów Natura 2000 oraz Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego i jego otuliny.

Na omawianym obszarze ochroną są objęte jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych w myśl przepisów szczególnych. Mając na uwadze planowany sposób zagospodarowania oraz istniejący stan środowiska przyrodniczego nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania po zrealizowaniu planowanych kierunków zagospodarowania. Teren docelowo będzie wyposażony w infrastrukturę techniczną: sieci, urządzenia oraz inne obiekty budowlane służące zaopatrywaniu w energię elektryczną i ciepłą, łączność, wodę oraz odprowadzające ścieki i wody opadowe. Planowane przedsięwzięcie ze względu na przewidywaną funkcję i przyjęte rozwiązania techniczne nie będzie powodować przekroczenia dopuszczalnych standardów jakości środowiska w miejscu lokalizacji i poza granicami nieruchomości. Ze względu na sposób zagospodarowania oraz warunki ekofizjograficzne nie przewiduje się negatywnego wpływu realizacji planu na główny zbiornik wód podziemnych. Zastosowane rozwiązania wodno-kanalizacyjne zapewnią ochronę powierzchni gruntu jak i wód przed zanieczyszczeniami.

Sposób zagospodarowania na terenie gminy Wasilków współzależny jest od obszarów objętych ochroną oraz terenów zalewowych, dróg krajowych, linii kolejowej, infrastruktury technicznej. Głównym wyznacznikiem strefy zabudowy jest rzeka Czarna i Supraśl, które w strukturach przyrodniczych stanowią ważny element podstawowego układu hydrograficznego, a jednocześnie fragment powiązanych ciągów przyrodniczych.

Biorąc pod uwagę zapisy planu oraz przyjęte kierunki zagospodarowania można stwierdzić, iż realizacja nie wpłynie znacząco negatywnie na zdrowie i życie ludzi oraz środowisko przyrodnicze. Nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań, w tym oddziaływań skumulowanych (rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska) wynikających z realizacji zapisów planu.

### **3. Istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.**

Do najistotniejszych problemów ochrony środowiska, szczególnie dotyczących obszarów objętych ochroną, w tym obszarów Natura 2000 i korytarzy ekologicznych, należy utrzymanie spójności sieci powiązań przyrodniczych, przy jednoczesnym założeniu rozwoju społeczno-gospodarczego i realizacji potrzeb mieszkańców w Wasilkowie.

W myśl ustawy o ochronie przyrody ochrona gatunkowa roślin ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących gatunków roślin oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Szczegółowe wytyczne dotyczące ochrony gatunkowej roślin określa rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej roślin. Na terenie objętym planem nie odnotowano (z dostępnych danych literaturowych) gatunków roślin chronionych i ich siedlisk. Wynika to między innymi z położenia terenu w obszarze zurbanizowanym i antropopresji.

W myśl ustawy o ochronie przyrody ochrona gatunkowa zwierząt ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska

jest stroną, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Wykaz zwierząt objętych ochroną oraz szczegółowe wytyczne dotyczące postępowania z nimi określa rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Rozporządzenie różnicuje zakazy do poszczególnych grup gatunków. W stosunku do dziko występujących zwierząt wprowadzono zakazy umyślnego płoszenia lub niepokojenia, umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach lęgowych, noclegu, żerowania ptaków migrujących. Na obszarze objętym analizą nie występują gatunki ptaków objęte ochroną, nie odnotowano (z dostępnych danych literaturowych) gatunków zwierząt chronionych i ich siedlisk. Wynika to między innymi z położenia terenu w obszarze zurbanizowanym i antropopresji.

Obszar gminy Wasilków położony jest w większości na terenie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej oraz jego otuliny i podlega ochronie z mocy ustawy o ochronie przyrody, a także wyznaczonego Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 (OSO) „Puszcza Knyszyńska” (kod obszaru: PLB 200003) oraz Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk (SOO) “Ostoja Knyszyńska” (PLH 200006). Przy sporządzaniu planu wzięto pod uwagę:

1). Cele ekologiczne na terenie objętym analizą:

- ochrona funkcjonowania i zachowania ciągłości przestrzennej systemu środowiska przyrodniczego,
- racjonalne wykorzystanie terenu,
- zapewnienie normatywnych warunków sanitarnych ludności w zakresie: jakości powietrza atmosferycznego, poziomu hałasu i wibracji, elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego oraz wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej i gospodarowanie odpadami.

2). Cele rozwoju infrastruktury technicznej:

- ochrona wody, powietrza i gleby oraz środowiska przed zanieczyszczeniem, w tym ściekami sanitarnymi, wodami opadowymi, odpadami,
- sprawne i niezawodne funkcjonowanie systemów infrastruktury technicznej,

3). Ochrona terenów objętych przepisami szczególnymi.

Na terenie objętym planem istotne zagadnienia poddano analizie i wysunięto wnioski z punktu widzenia istniejących problemów ochrony środowiska i realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Sąsiedztwo terenu objętego planem, ze względu na położenie obszarów podlegających ochronie przedstawiono poniżej:

- 1) Narwiański Park Narodowy – ok. 15,33 km,
- 2) Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej – 4,56 km,  
otulina PKPK – 2,48 km,
- 3) Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Narwi – ok. 15,8 km,
- 4) Rezerваты (najbliższe):
  - a) Antoniuk – 4,58 km,
  - b) Jałówka – 9,39 km,
  - c) Krasne – 5,53 km,
  - d) Las Celiczański - 8,61 km,
  - e) Krasne – 5,53 km,
  - f) Las Zwierzyniecki – 6,48 km,

- 5) użytek ekologiczny Żurawka – 4,65 km,
- 6) pomnik przyrody (pojedyncze drzewo na terenie miasta Białystok) – 6,5 km,
- 7) Natura 2000 obszary specjalnej ochrony (ptasie):
  - Puszcza Knyszyńska – PLB200003 – 3,67 km,
  - Bagienna Dolina Narwi PLB 200001 – 15,5 km,
  - Dolina Górnej Narwi PLB 200007 - 27,6 km;
- 6) Natura 2000 specjalne obszary ochrony (siedliskowe):
  - Ostoja Knyszyńska PLH 200006 – 3,7 km.

Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na wyżej wymienione tereny w wyniku realizacji planu ze względu na odległość od większości form ochrony przyrody i ogólne kierunki zagospodarowania terenu objętego planem. Doszczegółowienie informacji przedstawiono w kolejnych rozdziałach.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody działania podejmowane na obszarze Natura 2000 lub w jego sąsiedztwie nie mogą wpływać negatywnie na gatunki lub siedliska, dla których ochrony został wyznaczony obszar. W dalszej części ustawa wskazuje, że zabrania się (z zastrzeżeniem art. 34) podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki dla których został wyznaczony obszar Natura 2000 lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Na wyznaczonym Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 (OSO) „Puszcza Knyszyńska” (kod obszaru: PLB 200003) według „Planu zadań ochronnych Natura 2000”-załącznik „Lokalizacja działań ochronnych dla gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Puszcza Knyszyńska”, obszary będące przedmiotem prognozy nie są objęte działaniami ochronnymi dla gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Puszcza Knyszyńska i nie występują tu siedliska ptaków i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Ze względu na położenie oraz planowany sposób zainwestowania terenów objętych planem, realizacja dokumentu nie będzie miała negatywnego wpływu na tereny sąsiadujące oraz cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Na omawianym terenie przeznaczonym do przekształceń nie stwierdzono występowania cennych siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i nie odnotowano żadnego stanowiska z 7-miu gatunków roślin naczyniowych wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady. Planowane inwestycje nie spowodują zagrożeń w skali ostoi Natura 2000 oraz w Parku Krajobrazowym Puszcza Knyszyńska. Stwierdza się również brak docelowego występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, w tym na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na cele, przedmiot ochrony a także integralność i spójność obszarów Natura 2000 oraz korytarzy ekologicznych.

Zwierzęta zasiedlają wszystkie elementy środowiska naturalnego, jednak wiedza na temat zwierząt dziko żyjących na przedmiotowym terenie jest niepełna. Brak jest kompleksowych opracowań monograficznych, a materiały źródłowe dotyczą wybranych gatunków. Nie prowadzono prac badawczych i inwentaryzacyjnych, obejmujących całą



zoocenozę. Takie opracowanie pozwoliłoby na ocenę tendencji zmian w składzie gatunkowym i ich liczebności. Ze względu na odległość oraz charakter planowanych inwestycji, nie przewiduje się potencjalnego negatywnego oddziaływania na rezerваты, użytki ekologiczne i pomniki przyrody a także żyjącą w nim florę i faunę.

Analizowany teren położony jest poza wyznaczonymi korytarzami ekologicznymi. W przypadku oceny spójności korytarzy ekologicznych trudno o obiektywną ocenę. W gminie Wasilków większa część miasta jak i gminy wiejskiej to ciąg korytarzy ekologicznych. Na etapie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko nie spotkano się z jednoznaczną opinią naukową ani badaniami świadczącymi o dobrym bądź złym stanie zachowania korytarzy ekologicznych na terenie całej gminy. Mając na uwadze, że w planie nie przewiduje się zamierzeń inwestycyjnych, które z założenia są kwalifikowane do przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, prognozuje się zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych.

W projekcie planu istotne są zagadnienia ze względu na obowiązujące przepisy szczególne. Obszar planistyczny położony jest poza granicami obszaru GZWP nr 218, który rozciąga się wzdłuż doliny rzeki Supraśl (zwany „Pradolina rzeki Supraśl”). Ujęcia wody znajdują się w Wasilkowie i Jurowcach. Zbiornik ma powierzchnię 85,5 km<sup>2</sup>. Wody podziemne zbiornika są zasilane z dopływu lateralnego oraz w niewielkim udziale z infiltracji. Wokół ujęć wody w Wasilkowie i Jurowcach zostały wyznaczone strefy ochronne: teren ochrony bezpośredniej oraz teren ochrony pośredniej. Na tych terenach obowiązują przepisy zawarte w Rozporządzeniu Nr13/2014 (z późn. zm.) Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie „w sprawie ustanowienia strefy ochronnej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych dla Białegostoku w Jurowcach i Wasilkowie.

Na wskazanych obszarach nie występują problemy ochrony środowiska, które wykluczałyby możliwość realizacji zamierzenia budowlanego. Teren objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego leży poza obszarem objętym ochroną. Celem ochrony wód zbiornika jest zahamowanie procesów ich zanieczyszczenia, przywrócenie i zachowanie ich naturalnej jakości dla obecnych i przyszłych użytkowników oraz naturalnej funkcji tych wód w ekosystemach. Projektowany sposób zagospodarowania oraz scentralizowanej infrastruktury towarzyszącej nie wpłynie negatywnie na objęty ochroną zbiornik wód podziemnych (GZWP nr 218) jak również na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych. Zastosowane rozwiązania wodno-kanalizacyjne zapewnią ochronę powierzchni gruntu jak i wód przed zanieczyszczeniami. Ocena oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia w kontekście ochrony wód i osiągnięcia celów środowiskowych ustalonych na podstawie Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) przedstawia się następująco. Po zrealizowaniu ustaleń planu główne sposoby użytkowania wód będą polegały na poborze wody na cele komunalne. Oddziaływania antropogeniczne będą polegały na rzucie ścieków komunalnych do kanalizacji. Identyfikacja jednolitych części wód została przedstawiona w rozdziałach wcześniejszych. Głównym celem wyznaczonym dla JCWP zgodnie z RDW jest utrzymanie dobrego stanu wód i ekosystemów od wód zależnych.

Celem środowiskowym dla JCWP jest:

- utrzymanie/osiągnięcie dobrego stanu/potencjału ekologicznego wód bądź utrzymanie bardzo dobrego/maksymalnego stanu/potencjału ekologicznego wód,
- utrzymanie/osiągnięcie dobrego stanu chemicznego wód.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest:

- utrzymanie/osiągnięcie dobrego stanu chemicznego,
- utrzymanie/osiągnięcie dobrego stanu ilościowego wód.

### Cele środowiskowe dla obszarów chronionych:

Przy procedurze ustalania celów środowiskowych dla obszarów chronionych, sporządza się wykaz obszarów chronionych dla ochrony gatunków i siedlisk od wody zależnych, a następnie ustala cel środowiskowy (dotyczący wód) dla każdego z tych obszarów. Teren planu nie obejmuje siedlisk przyrodniczych - miejsc rozrodu i regularnego przebywania oraz żerowisk lub tras migracyjnych.

### Ustalenie na jakie elementy jakości wód i ich składniki będzie wpływała realizacja przedsięwzięcia.

Do elementów jakości wód zalicza się:

- elementy hydromorfologiczne: reżim hydrologiczny (ilość i dynamika przepływu, połączenia z wodami podziemnymi), ciągłość rzeki, warunki morfologiczne (głębokość i zmienność szerokości koryta, struktura i podłoże koryta rzeki, struktura strefy nadbrzeżnej, szybkość przepływu);
- elementy fizyko-chemiczne: temperatura wody, zawiesina ogólna, grupa wskaźników charakteryzujących warunki tlenowe i zanieczyszczenia organiczne (np. tlen rozpuszczony i BZT5), grupa wskaźników charakteryzujących zasolenie (np. przewodność), grupa wskaźników charakteryzujących zakwaszenie, grupa wskaźników charakteryzujących warunki biogenne (azot, fosfor).

Realizacja przedsięwzięcia nie będzie bezpośrednio wpływała na w/w elementy jakości JCWP i JCWPd. Zwiększy się pobór wód. Na etapie realizacji inwestycji może dojść do czasowego i krótkotrwałego oddziaływania na wody powierzchniowe podczas prowadzenia wykopów pod fundamenty.

### Prognoza zmian JCWP i JCWPd spowodowana realizacją planowanego przedsięwzięcia.

Zgodnie z RDW istotny wpływ na wyznaczone cele środowiskowe mają inwestycje związane z gospodarką wodną (zbiorniki wodne, zbiorniki przeciwpowodziowe, regulacje cieków, pobory wód), duże inwestycje liniowe oraz infrastruktura turystyczna. Oddziaływanie na etapie realizacji a potem eksploatacji i ewentualnie rozbiórki inwestycji, będzie znikome na określone cele środowiskowe JCWP i JCWPd. Nie przewiduje się możliwości pogorszenia stanu jednolitych części wód podziemnych GZWP Nr 218 w obrębie obszaru, ani pogorszenia stanu jednolitych części wód powierzchniowych w obszarze jednolitych części wód powierzchniowych- scalona część wód powierzchniowych SW1018 region wodny środkowej Wisły, a tym samym brak prawdopodobieństwa negatywnego znaczącego wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych wynikających z ramowej dyrektywy Wodnej (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej ustawy Prawo wodne i Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły. Zakres rzeczowy przedsięwzięcia obejmuje rozwiązania, które w znacznym stopniu minimalizują ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych. Mając na uwadze rodzaj i przeznaczenie projektowanej nieuciążliwej zabudowy, z której ścieki bytowe odprowadzane będą do szczelnego systemu kanalizacji sanitarnej a wody opadowe z terenów utwardzonych odprowadzane będą do odbiorników po uprzednim ich oczyszczeniu (zgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego), nie wystąpi zanieczyszczenie wód i gruntu, tym samym przedsięwzięcie nie pogorszy stanu ilościowego i jakościowego jednolitych części wód, nie wpłynie również negatywnie na osiągnięcie celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Stwierdzone potencjalne negatywne oddziaływanie na etapie realizacji inwestycji można zakwalifikować do poziomu negatywnego słabego, które należy traktowane jako pomijalne.

Na obszarze objętym planem nie występują obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków.

Ustalenia planu wpłynęły korzystnie na zmiany krajobrazu. Zostanie uporządkowana przestrzeń w harmonii z sąsiedztwem.

W związku z nową zabudową i infrastrukturą prognozuje się nieznaczny wzrost zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego i pogorszenie klimatu akustycznego, spowodowanego głównie ruchem pojazdów. Realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na zmiany klimatu.

Ze względu na planowany sposób zainwestowania terenów objętych planem, realizacja dokumentu nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na tereny sąsiadujące oraz cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Planowane inwestycje nie spowodują zagrożeń dla obszarów Natura 2000 oraz w Parku Krajobrazowym Puszcza Knyszyńska. Stwierdza się również brak docelowego występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, w tym na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na cele, przedmiot ochrony a także integralność i spójność obszarów Natura 2000 oraz korytarzy ekologicznych.

#### **4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.**

Celami ochronnymi istotnymi dla projektowanego dokumentu jest przestrzeganie ustaleń dotyczących zagrożenia powodziowego, obszarów Natura 2000 oraz Parku Krajobrazowego Puszcza Knyszyńska wraz z otuliną, a także utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, stanu powietrza atmosferycznego, akustycznego.

**Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 PLB 200003 Puszcza Knyszyńska** został wyznaczony dla ochrony dziko żyjących gatunków ptaków i utrzymania ich siedlisk w odpowiednim stanie. Charakterystyka ogólna obszaru na podstawie SDF (standardowego formularza danych) przedstawiona została poniżej:

- a) nr kodowy IBA – PL045,
- b) region PL0A1 Białostocko-suwalski 100,
- c) region biogeograficzny – kontynentalny,
- d) województwo podlaskie,
- e) powierzchnia – 136 144,94 ha,
- f) zasięg wysokościowy – 30 -160 m. n.p.m.

Obszar obejmuje dwie ostoje ptasie o randze międzynarodowej E 28 Puszcza Knyszyńska i E 29 Niecka Grodecko-Michałowska. Od strony południowej do ostoi Puszcza Knyszyńska przylega obszar Chronionego Krajobrazu "Dolina Narwi". Obszar Puszcza Knyszyńska został wyróżniony ze względu na występowanie 38 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG i 14 gatunków wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt: błotniak łąkowy, błotniak zbożowy, bocian czarny, trzmielojad, orlik krzykliwy, gadożer, cietrzew, dublet, dzięcioł biało-grzbiety, dzięcioł trójpalczasty, puchacz, sowa błotna, włochatka, kraska. W okresie lęgowym obszar ten zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej gatunków ptaków.

Przedmiotami ochrony na obszarze OSO Puszcza Knyszyńska PLB200003 są następujące gatunki ptaków:

- A030 *Ciconia nigra* Bocian czarny
- A038 *Cygnus cygnus* Łabędź krzykliwy
- A072 *Pernis apivorus* Trzmielojad
- A075 *Haliaeetus albicilla* Bielik
- A084 *Circus pygargus* Błotniak łąkowy
- A089 *Aquila pomarina* Orlik krzykliwy
- A104 *Bonasa bonasia* Jarząbek
- A119 *Porzana porzana* Kropiatka
- A122 *Crex crex* Derkacz
- A127 *Grus grus* Żuraw
- A154 *Gallinago media* Dubelt
- A166 *Tringa glareola* Łęczak (brodziec leśny)
- A215 *Bubo bubo* Puchacz
- A217 *Glaucidium passerinum* Sóweczka
- A223 *Aegolius funereus* Włochatka
- A224 *Caprimulgus europaeus* Lelek
- A229 *Alcedo atthis* Zimorodek
- A231 *Coracias garrulus* Kraska
- A234 *Picus canus* Dzięcioł zielonosiwy
- A236 *Dryocopus martius* Dzięcioł czarny
- A238 *Dendrocopos medius* Dzięcioł średni
- A239 *Dendrocopos leucotos* Dzięcioł biało-grzbiety
- A241 *Picoides tridactylus* Dzięcioł trójpalczasty
- A246 *Lullula arborea* Lerka
- A307 *Sylvia nisoria* Jarzębatka
- A320 *Ficedula parva* Mucholówka mała
- A338 *Lanius collurio* Gąsiorek
- A409 *Tetrao tetrix tetrix* Cietrzew
- A038 *Cygnus cygnus* Łabędź krzykliwy
- A052 *Anas crecca* Cyraneczka
- A086 *Accipiter nisus* Krogulec
- A099 *Falco subbuteo* Kobuz
- A136 *Charadrius dubius* Sieweczka rzeczna
- A137 *Charadrius hiaticula* Sieweczka obrożna
- A153 *Gallinago gallinago* Kszyk
- A156 *Limosa limosa* Rycyk
- A165 *Tringa ochropus* Samotnik
- A207 *Columba oenas* Siniak
- A232 *Upupa epops* Dudek
- A270 *Luscinia luscinia* Słowik szary
- A286 *Turdus iliacus* Droździk
- A291 *Locustella fluviatilis* Strumieniówka
- A298 *Acrocephalus arundinaceus* Trzciniak
- A312 *Phylloscopus trochiloides* Wójcik
- A344 *Nucifraga caryocatactes* Orzechówka
- A371 *Carpodacus erythrinus* Dziwonia
- A608 *Motacilla citreola* Pliszka cytrynowa.

Według ekspertyzy przyrodniczej sporządzonej na potrzeby Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska, ustalonej na podstawie danych ujętych w SDF, które zweryfikowano o wyniki inwentaryzacji ornitologicznej z 2011 r., przedmiotem ochrony obszaru są gatunki ptaków lęgowych i migrujących. Realizacja planu nie będzie miała negatywnego wpływu na w/w gatunki.

Wśród głównych zagrożeń obszaru wymienionych w SDF dla całego obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska wymieniono: zalesienia, wycinkę lasu, usuwanie martwych i zamierających drzew, zanieczyszczenie odpadami i ściekami, sieci komunikacyjne.

Kierunki zagospodarowania terenu objętego planem nie będą bezpośrednim zagrożeniem dla któregośkolwiek gatunku będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000. Z pewnością nie będzie miało miejsca zmniejszenie liczebności populacji. Realizacja planu nie spowoduje zagrożenia dla przetrwania gatunków będących przedmiotem ochrony na obszarze Puszcza Knyszyńska. W skali całej ostoi Natura 2000 Puszcza Knyszyńska wpływ na w/w gatunki będzie znikomy i bez znaczenia dla przetrwania i funkcjonowania populacji.

**Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska** został wyróżniony ze względu na 12 typów siedlisk przyrodniczych, w tym 8 typów nieleśnych i 4 leśne wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 7 gatunków roślin naczyniowych wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Charakterystyka ogólna obszaru na podstawie SDF (standardowego formularza danych) przedstawiona została poniżej:

- a) nr kodowy IPA – PL078,
- b) region PL0A1 Białostocko-suwalski 100,
- c) region biogeograficzny – kontynentalny,
- d) województwo podlaskie,
- e) powierzchnia – 136 084,44 ha,
- f) zasięg wysokościowy – 114 -234-155 m. n.p.m.

Przedmiotami ochrony na obszarze SOO Ostoja Knyszyńska PLH200006 są następujące typy siedlisk przyrodniczych, roślin i zwierząt:

siedliska przyrodnicze:

- 6410 - Zmiennewilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)
- 6430 - Ziołorośla górskie Adenostyilion alliariae i ziołorośla nadrzeczne Convolvuletalia sepium
- 6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie Arrhenatherion elatioris
- 7110 - Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)
- 7120 - Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji
- 7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z kl. Scheuchzerio-Caricetea)
- 7150 - Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion
- 7230 - Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- 9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum
- 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion
- 91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)

- 91D0 - Bory i lasy bagienne Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino

gatunki roślin:

- 1393 Sierpowiec błyszczący *Drepanocladus vernicosus*
- 1437 Leniec bezpodkwiatkowy *Thesium ebracteatum*
- 1477 Sasanka otwarta
- 1903 Lipiennik Loesela *Liparis lobelii*
- 1939 Rzepik szczeciniasty *Agrimonia pilosa*

gatunki bezkręgowców:

- 1014 Poczwarówka zwężona *Vertigo angustior*
- 1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*
- 1086 Zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*
- 1924 Pogrzybnica Mannerheima *Oxyporus mannerheimii*
- 4030 Szlaczkoń szafraniec *Colias myrmidone*
- 4038 Czerwończyk fioletek *Lycaena helle*
- 4042 Modraszek eroides *Polyommatus eroides*

gatunki ryb:

- 1145 Piskorz *Misgurnus fossilis*

gatunki ssaków:

- 1308 Mopek zachodni *Barbastella barbastellus*
- 1337 Bóbr europejski *Castor fiber*
- 1352 Wilk *Canis lupus*
- 1355 Wydra *Lutra lutra*
- 1361 Ryś europejski *Lynx lynx*,
- 2647 Żubr *Bison bonasus*.

Omawiany teren leży poza granicami obszaru Ostoja Knyszyńska, a realizacja planu nie będzie oddziaływała na ten obszar. Na terenie objętym planem, nie stwierdzono występowania siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony jak również gatunków roślin, ssaków, ślimaków, owadów, ryb i płazów. Realizacja planu nie będzie skutkować pogorszeniem stanu ani całkowitym zniszczeniem siedlisk, nie będzie miała wpływu na w/w siedliska. Poza tym w bezpośredniej strefie oddziaływania obszarów objętych planem nie stwierdzono występowania cennych siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i nie odnotowano żadnego stanowiska z 7 gatunków roślin naczyniowych wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Wśród licznie występujących gatunków zwierząt (sarna, lis dzik) w bezpośredniej strefie oddziaływania obszarów objętych planem nie stwierdzono występowania gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to związane z presją antropogeniczną, przede wszystkim siecią i ruchliwością dróg komunikacyjnych i częstymi spacerami ludzi.

Na etapie sporządzania prognozy do planu nie prognozuje się oddziaływań, które mogłyby pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, wpłynąć negatywnie na te gatunki oraz pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Najcenniejsze pod względem przyrodniczym obszary są już objęte ochroną prawną, a chronione obiekty tworzą krajowy system obszarów chronionych (KSOCh), obejmujący parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne. Celem utworzenia sieci Natura 2000 jest zachowanie zarówno zagrożonych

wyginieciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, ale też typowych, wciąż jeszcze powszechnie występujących siedlisk przyrodniczych charakterystycznych dla 9 regionów biogeograficznych. Dyrektywa Siedliskowa nie określa sposobów ochrony poszczególnych siedlisk i gatunków ale nakazuje zachowanie tzw. właściwego stanu ich ochrony. W odniesieniu do siedliska przyrodniczego oznacza to, że:

- zachowuje ono specyficzną strukturę i swoje funkcje ekologiczne;
- stan zachowania typowych dla niego gatunków jest właściwy.

W odniesieniu do gatunków właściwy stan ochrony oznacza że:

- zachowana zostaje liczebność populacji, gwarantująca jej utrzymanie się w biocenozie przez dłuższy czas;
- naturalny zasięg gatunku nie zmniejsza się;
- pozostaje zachowana wystarczająco duża powierzchnia siedliska gatunku.

Na terenie gminy Wasilków, w ramach krajowej sieci ECONET-Polska, zostały wyznaczone dwa korytarze: międzynarodowy obszar węzłowy 28M (Puszcza Knyszyńska) oraz krajowy korytarz ekologiczny 49K obejmujący dolinę rzeki Supraśli, stanowiącej jeden z najważniejszych elementów systemu przyrodniczego gminy. Realizacja planu nie będzie negatywnie oddziaływać na funkcjonowanie wyznaczonych korytarzy ekologicznych.

Ustalenie na jakie elementy jakości wód i ich składniki będzie wpływała realizacja planowanych przedsięwzięć.

Utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych zostało opisane w rozdziale 1. Do elementów jakości wód zalicza się:

- elementy hydromorfologiczne: reżim hydrologiczny (ilość i dynamika przepływu, połączenia z wodami podziemnymi), ciągłość rzeki, warunki morfologiczne (głębokość i zmienność szerokości koryta, struktura i podłoże koryta rzeki, struktura strefy nadbrzeżnej, szybkość przepływu);
- elementy fizyko-chemiczne: temperatura wody, zawiesina ogólna, grupa wskaźników charakteryzujących warunki tlenowe i zanieczyszczenia organiczne (np. tlen rozpuszczony i BZT5), grupa wskaźników charakteryzujących zasolenie (np. przewodność), grupa wskaźników charakteryzujących zakwaszenie.

Realizacja poszczególnych inwestycji na terenach objętych planem nie będzie bezpośrednio wpływała na w/w elementy jakości JCWP i JCWPd. Na etapie realizacji inwestycji może dojść do czasowego i krótkotrwałego oddziaływania na wody powierzchniowe podczas prowadzenia wykopów pod fundamenty.

Supraśl od Pilnicy do ujścia nie została zakwalifikowana do JCWP rzecznych zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych, które określa załącznik nr 9 do Rozporządzenia Nr 5/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 3 kwietnia 2015 r. w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego środkowej Wisły ( Dz.U. Woj. Podl. z 2015r. Poz. 1249). Rzeka nie została wymieniona jako ciek szczególnie istotny dla regionu wodnego (według Załącznika nr 5 do w/w rozporządzenia), w związku z tym nie wyznaczono reprezentatywnych gatunków ryb. Realizacja planu nie będzie miała znaczącego wpływu na wyznaczone cele środowiskowe JCWPd i JCWP. Nie przewiduje się możliwości pogorszenia stanu jednolitych części wód podziemnych GZWP Nr 218 w obrębie obszaru ani pogorszenia stanu jednolitych części wód powierzchniowych w obszarze jednolitych części wód powierzchniowych- scalona część wód powierzchniowych SW1018 region wodny środkowej Wisły, a tym samym brak prawdopodobieństwa negatywnego

znaczącego wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych wynikających z ramowej dyrektywy Wodnej (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej oraz działu III ustawy Prawo wodne i Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły. Zakres rzeczowy planu obejmuje rozwiązania, które w znacznym stopniu minimalizują ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych. Mając na uwadze rodzaj i przeznaczenie projektowanej nieuciążliwej zabudowy, z której ścieki bytowe odprowadzane będą do szczelnego systemu kanalizacji sanitarnej a wody opadowe z terenów utwardzonych odprowadzane będą do odbiorników po uprzednim ich oczyszczeniu (zgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego), nie wystąpi zanieczyszczenie wód i gruntu, tym samym przedsięwzięcie nie pogorszy stanu ilościowego i jakościowego jednolitych części wód, nie wpłynie również negatywnie na osiągnięcie celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Stwierdzone potencjalne negatywne oddziaływanie na etapie realizacji inwestycji można zakwalifikować do poziomu negatywnego słabego, które należy traktowane jako pomijalne.

#### Ocena oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia w kontekście zmian klimatu.

Głównymi zagrożeniami dla miast spowodowanymi zmianami klimatycznymi są:

- zwiększone opady,
- zmniejszenie prędkości wiatru,
- niska retencja wód opadowo-roztopowych,
- zmiana cyrkulacji powietrza.

Nadmierne ilości wody spowodowane gwałtownymi deszczami będą odprowadzane zgodnie z ustaleniami miejscowego planu na terenie nieruchomości objętej inwestycją oraz do kanalizacji. Po zrealizowaniu inwestycji będzie dochodziło do zmniejszenia prędkości wiatru ze względu na nową zabudowę, a zatem również do zmiany cyrkulacji powietrza. Zmniejszy się również retencja wód opadowo-roztopowych z powodu utwardzenia terenu przeznaczanego w miejscowym planie do zabudowy.

Oceniane zmiany w wyniku realizacji planu wychodzą na przeciw potrzebom adaptacji do zmian klimatycznych poprzez: dostosowanie infrastruktury technicznej i zabudowy do ekstremalnych zjawisk pogodowych (intensywne opady, wysokie temperatury w warunkach miejskiej wyspy ciepła), zapewnienie retencji wodnej adekwatnej do potrzeb, zapewnienie rezerw wody pitnej. Trudno jednoznacznie ocenić oddziaływania na klimat ze względu na przyjęty stopień ogólności ( w Strategicznym planie adaptacji ...) który sprawia, że mogą one obejmować bardzo szerokie pole interwencji. Do projektów wpływających na minimalizowanie oddziaływania na zmiany klimatu należy zaliczyć realizacje działań związanych z: wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, podniesieniem sprawności obiektów energetycznych, podniesieniem sprawności źródeł energii. Większość działań jest niezależna od bezpośredniego inwestora. Nie mniej ocenia się, że planowane przedsięwzięcia nie będą negatywnie oddziaływać na zmiany klimatu.

Planowane kierunki zainwestowania w planie pozwalają na uznanie, że nie zawierają ustaleń mogących mieć racjonalny związek ze zmianami klimatu. Planowane przedsięwzięcia nie kolidują z celami polityki klimatycznej. W omawianych kierunkach zagospodarowania



łagodzenie zmian klimatu polega na planowaniu i realizacji przedsięwzięć, które nie przyczynią się do zmian klimatu. Ich wpływ na klimat będzie lokalny i pomijalny.

Stan powietrza atmosferycznego będzie uzależniony od ruchu pojazdów i warunków klimatycznych. Na tym etapie trudny do przewidzenia.

Ze względu na położenie oraz planowany sposób zainwestowania, realizacja planu nie będzie miała negatywnego wpływu na cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

**5. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.**

Kwalifikację różnego rodzaju oddziaływań często trudno określić. Sformułowania nie precyzują jednoznacznie przedziału czasowego, ani charakteru oddziaływań. Warto zatem zaakcentować, że opis wszelkich uciążliwości ze strony projektu planu nie musi uwzględniać wszystkich oddziaływań, ponieważ przy wielu przedsięwzięciach pewne rodzaje uciążliwości nie będą występować na żadnym z etapów: realizacji, eksploatacji czy ewentualnej likwidacji.

W wyniku realizacji ustaleń planu nastąpi zmiana w sposobie użytkowania części terenów, spowodowana nową zabudową oraz budową obiektów infrastrukturalnych, usługowych i mieszkaniowych. Realizacja projektu będzie odbywała się etapowo, będzie powodowała oddziaływania skumulowane lecz krótkotrwałe. W trakcie realizacji inwestycji można wymienić prognozowane oddziaływania: nieznaczne zanieczyszczenie atmosfery, prawdopodobieństwo zanieczyszczenia wód powierzchniowych w wyniku awarii sprzętu budowlanego, przekształcenie powierzchni ziemi, czasowe zaburzenie stosunków wodnych wód powierzchniowych, zmiana krajobrazu w związku z powstającymi nowymi obiektami. Podczas etapu budowy nastąpią zmiany w środowisku glebowym. Ma to związek z zajęciem terenu pod budowę nowych obiektów. Inne oddziaływania będą odwracalne i znikną wraz z zakończeniem budowy.

Przewidywane znaczące oddziaływania na zdrowie ludzi oraz środowisko przyrodnicze, a także ich wzajemne zależności zostały opisane w poszczególnych rozdziałach. W prognozie skupiono się na zagadnieniach istotnych między innymi dla dyrektywy RDW, w tym: stanie JCWP i JCWPd, zagrożeniem powodzią, strefą ochronną ujęć wód oraz kwestiach związanych ze zmianami krajobrazu, klimatu i adaptacją do zachodzących zmian klimatycznych. Oddziaływania związane z jakością powietrza oraz hałasem zostały opisane pod kątem obowiązujących przepisów prawnych. Każda inwestycja powinna zamknąć oddziaływania w granicach swojego terenu. Zabudowa usługowomieszkaniowa będzie emitowała hałas na poziomie porównywalnym do innych podobnych obiektów. Zanieczyszczenie powietrza będzie spowodowane ruchem pojazdów. Nie przewiduje się zanieczyszczenia powietrza z powodu ogrzewania budynków. Na etapie przedinwestycyjnym jakim jest projekt omawianego splanu, trudno jednoznacznie prognozować.

Ze względu na charakter, skalę i lokalizację planowanych kierunków zagospodarowania, nie prognozuje się potencjalnego znaczącego negatywnego oddziaływania realizacji planu na obszary chronione. Przyjęte rozwiązania zgodne z przepisami szczególnie wyeliminują możliwość znaczących negatywnych oddziaływań w wyniku realizacji planu na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru co zostało opisane szczegółowo w rozdziałach wcześniejszych. Nie zachodzi też potrzeba wykonania kompensacji przyrodniczej.

#### Przewidywane skutki realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska.

##### 1) Ukształtowanie powierzchni terenu i gleby.

Nieznacznym przekształceniom może ulec teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową, usługową. Na terenach, gdzie zaplanowano zmianę sposobu użytkowania pod zabudowę, przekształcenia będą miały charakter czasowy. Będą związane z realizacją zabudowy i infrastruktury technicznej, której towarzyszą wykopy. Przekształcenia będą dotyczyć głównie strefy przypowierzchniowej.

##### 2) Stosunki wodne.

Na terenie objętym planem nastąpi ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej. Wody opadowe o małym stopniu zanieczyszczenia będą odprowadzane bezpośrednio do gruntu. Ubytek wód opadowych będą stanowiły wody, które odparują bezpośrednio z terenów utwardzonych oraz wody, które zostaną odprowadzone systemem scentralizowanym. Znaczna część wód będzie zasilać wody gruntowe i potencjalnie może być retencjonowana na terenach zieleni. Planowany sposób zagospodarowania nie wpłynie negatywnie na zmianę stosunków wodnych. Obszarem o naturalnej retencji pozostaną tereny biologicznie czynne. Wysoki wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej oraz mały stopień zabudowy i utwardzenia terenu, a także wyznaczenie stref zakazu zabudowy, zabezpiecza analizowany teren przed istotną zmianą warunków wodnych. Ustalenia planu nie generują bezpośrednich zmian naturalnego układu hydrologicznego. Ponadto zgodnie z przepisami szczególnie, w celu zabezpieczenia wód podziemnych wyznaczono strefę ochronną.

##### 3) Klimat i powietrze.

Planowane zmiany w dotychczasowym zagospodarowaniu terenu nie spowodują istotnych zmian w warunkach przewietrzania czy równowagi termiczno-wilgotnościowej. Planowana zabudowa nie będzie miała wpływu na zmiany klimatyczne.

##### 4) Różnorodność biologiczna, flora i fauna.

Na obszarze planu przeznaczanego do przekształceń, nie stwierdzono występowania gatunków roślin podlegających ochronie gatunkowej jak i chronionych siedlisk przyrodniczych. Na terenach objętych planem nie przewiduje się istotnych zmian składu gatunkowego. Likwidacja powierzchni zajmowanej przez rośliny będzie miała miejsce na terenach planowanych pod zabudowę bądź utwardzenie powierzchni. Zlikwidowane zostaną częściowo zbiorowiska rolne. W ich miejsce pojawią się gatunki drzew i krzewów oraz inne zbiorowiska roślinne charakterystyczne dla zieleni urządzonej. Przyjęty sposób zagospodarowania terenu nie będzie negatywnie oddziaływał na świat zwierzęcy i ornitologiczny. Ustalenia planu w sposób zrównoważony zachowują walory biologiczne analizowanego terenu.

##### 5) Krajobraz, zabytki, dobra materialne.

W wyniku realizacji planu krajobraz zmieni się nieznacznie. Zmiany będą widoczne w miejscach nowej zabudowy. Na analizowanym terenie nie występują obiekty wpisane do

rejestr zabytków. Ustalenia planu nie będą miały negatywnego wpływu na dobra materialne i zabytki.

6) Oddziaływanie na ludzi.

Realizacja planu przewiduje inwestycje zapewniające potrzeby społeczne. Teren przeznaczony do przekształceń będzie wyposażony w zaplecze towarzyszące funkcji wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. W wyniku realizacji planu zwiększy się hałas komunikacyjny. Będzie to oddziaływanie czasowe, krótkotrwałe uzależnione od potrzeb. Nie przewiduje się realizacji przedsięwzięć mogących stanowić istotne źródło zanieczyszczeń atmosferycznych.

7) Oddziaływania skumulowane.

Oddziaływania skumulowane będą dotyczyły zwiększenia poboru wody, emisji hałasu i zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Będą zmienne, uzależnione od potrzeb społecznych. Oddziaływania skumulowane pośrednie będą związane ze wzrostem zabudowy, a zatem ilością wytwarzanych odpadów w nowopowstałych obiektach. Odpady będą zagospodarowywane zgodnie z ustawą o odpadach, wojewódzkim Planem gospodarki odpadami oraz przepisami prawa miejscowego.

**Tabela: Wpływ realizacji ustaleń dokumentu na poszczególne elementy środowiska**

Lp	Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Ocena skutków <sup>1</sup>
1	Różnorodność biologiczna	- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, - likwidacja bioróżnorodności na terenie lokalizacji budynków i utwardzonych parkingów oraz dojazdów, - kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy, - wprowadzenie nowych nasadzeń w postaci zieleni urządzonej.	ZB, D -
2	ludzie	- kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy w związku z tym hałas, - czasowe zwiększenie poziomu hałasu i zanieczyszczenia powietrza w wyniku ruchu samochodowego,	ZS, D
3	Zwierzęta (w tym ptaki)	- kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy w związku z tym hałas, - wyemigrowanie na tereny sąsiednie, częściowa likwidacja fauny glebowej, - na terenach zielonych stworzenie warunków do bytowania, - ograniczona powierzchnia zabudowy,	ZP, D
4	rośliny	- częściowa likwidacja występującej roślinności na etapie budowy, - adaptacja pozostałej roślinności w celu utworzenia zieleni urządzonej, - nowe nasadzenia,	ZB,D - ++

5	woda	- możliwe ewentualne sływy i infiltracja zanieczyszczonych wód opadowych, - utwardzenie podłoża spowoduje czasowy przyspieszony skanalizowany sływ wód opadowych,	ZB,K +
6	powietrze	-emisja z ruchu kołowego,	ZS, K,Ch,
7	powierzchnia ziemi	- ingerencja w warstwę glebową podczas etapu budowy, - kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy.	ZB, D, St,
8	krajobraz	- zmiana krajobrazu w części przeznaczonej pod zabudowę.	ZB, D
9	Obszary prawnie chronione - PKPK - otulina PKPK - obszary Natura 2000 i siedliska, -rezerwaty, - użytek ekologiczny, lasy,	Realizacja planu nie będzie miała potencjalnego negatywnego wpływu na stan środowiska w obszarach objętych ochroną prawną, - eliminacja potencjalnych zagrożeń na poszczególnych etapach planistycznych i inwestycyjnych,	Brak znaczącego negatywnego oddziaływania.
10	klimat	-	brak znaczącego oddziaływania
11	zasoby naturalne	-	brak znaczącego oddziaływania
12	zabytki	- nie występują	brak znaczącego oddziaływania
13	dobra materialne	-	brak znaczącego oddziaływania

Ocena wpływu na środowisko:

++++ pozytywny w bardzo wysokim stopniu; ++++ pozytywny w wysokim stopniu; +++ pozytywny w średnim stopniu; ++ pozytywny w ograniczonym zakresie; + pozytywny w minimalnym zakresie; ZB znaczące bezpośrednie, ZP znaczące pośrednie, ZW znaczące wtórne, ZS znaczące skumulowane, K –krótkoterminowe, S –średnioterminowe, D –długoterminowe, St stałe oddziaływanie, Ch chwilowe oddziaływanie, P pozytywne, N negatywne.

Na terenie objętym planem stwierdza się brak występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, w tym na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na cele, przedmiot ochrony a także integralność i spójność obszarów Natura 2000.

### III. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ

**1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.**

Prognoza oddziaływania na środowisko była sporządzana równolegle z projektem planu przy stałej współpracy branżowej. Rozwiązania dotyczące zapobiegania i ograniczania zagrożeń oraz negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi były na

bieżący wprowadzane do projektu planu. Mając na uwadze powyższe nie prognozuje się istotnych negatywnych oddziaływań mogących być rezultatem realizacji planu.

Ze względu na położenie i charakter zainwestowania proponowany w planie, nie przewiduje się kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. W celu potwierdzenia braku potrzeby stosowania kompensacji przyrodniczej przeprowadzono we wcześniejszych rozdziałach analizę i rozpoznanie skutków zmian dla obszaru, m.in.: listę gatunków podlegających oddziaływaniu, identyfikację funkcji jakie obszar albo jego poszczególne części pełnią w stosunku do poszczególnych gatunków (żerowisko, zimowisko, noclegowisko, korytarz migracyjny łączący subpopulacje, teren łąkowy itd.), określenie parametrów podstawowych struktur i procesów warunkujących właściwy stan ochrony chronionych gatunków i siedlisk przyrodniczych. Mając na uwadze położenie analizowanych terenów skupiono się na tych gatunkach i siedliskach przyrodniczych, które są ważne z punktu widzenia zachowania spójności całej sieci.

Poniżej opisano przewidywane działania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Będą one skutecznymi środkami łagodzącymi. Analiza dostępnych danych literaturowych wykazała, że:

- na etapie rozpoznania – wyklucza się możliwość wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 oraz Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej wraz z otuliną,

- na etapie oceny właściwej – nie wystąpi negatywny znaczący wpływ na przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000 oraz Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej wraz z otuliną.

Przy realizacji ustaleń planu, w celu ograniczenia ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi należy uwzględnić poniższe ustalenia mające na celu zapobieganie i ograniczanie niepożądanych oddziaływań.

#### Środki łagodzące:

- nie należy lokalizować przedsięwzięć, które w wyniku przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko lub na obszar Natura 2000 zostaną zakwalifikowane jako znacząco negatywnie oddziałujące,
- oddziaływanie powinno zamknąć się w granicach do którego inwestor posiada tytuł prawny,
- lokalizacji nowych obiektów budowlanych należy dokonywać z uwzględnieniem ochrony wód podziemnych i powierzchniowych z dostosowaniem do struktur hydrogeologicznych, z zachowaniem przepisów szczególnych,
- realizacja inwestycji nie może wpływać na pogorszenie stanu czystości wód gruntowych oraz wód powierzchniowych,
- zmiany ukształtowania terenu nie mogą powodować zmiany kierunku odpływu wody opadowej ze szkodą dla gruntów sąsiednich,
- ochroną należy objąć istniejące lokalne powiązania przyrodnicze,
- należy ograniczyć ewentualną wycinkę drzew do niezbędnego minimum wynikającego z potrzeb inwestycyjnych bądź konieczności zapewnienia warunków bezpieczeństwa zgodnie z przepisami szczególnymi,
- przy nowych nasadzeniach należy wprowadzić roślinność gatunków rodzimych,
- zaopatrzenie w wodę z miejskiej sieci wodociągowej,
- na terenach przeznaczonych pod zabudowę wody opadowe należy zagospodarować

zgodnie z przepisami szczególnymi,

- odprowadzanie wód opadowych z terenów komunikacyjnych należy projektować w oparciu o istniejące i projektowane systemy odwadniania,
- zabrania się odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i gruntu,
- ścieki należy odprowadzać do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej,
- nakłada się obowiązek gromadzenia i gospodarowania odpadami komunalnymi w sposób selektywny, w miejscach wyznaczonych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
- zaopatrzenie w ciepło należy zapewnić według przepisów szczególnych dla wskazanych obszarów planistycznych,
- indywidualne źródła ciepła winny spełniać wymagania przepisów odrębnych w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- preferuje się źródła ciepła nie emitujące zanieczyszczeń typu: energia elektryczna, słoneczna, źródła odnawialne,
- należy przestrzegać wartości progowych poziomu hałasu w środowisku zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi,
- ochrona przed szkodliwym elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym od urządzeń elektroenergetycznych powinna być prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi,
- przy budowie obiektów infrastrukturalnych należy respektować przepisy szczególnie wraz ze stosowaniem celowych pasów ochronnych,
- w przypadku odkrycia - podczas prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych – wykopalisk archeologicznych lub przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, należy wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczyć ten przedmiot i miejsce jego odkrycia przy pomocy dostępnych środków i niezwłocznie zawiadomić o tym wojewódzkiego konserwatora zabytków lub Burmistrz Gminy.

Realizacja ustaleń planu spowoduje określone zmiany w środowisku przyrodniczym zgodnie z zapotrzebowaniem społecznym. W celu ochrony wartości przyrodniczych oraz pogodzenia planowanych funkcji, na omawianym terenie wskazano ogólne kierunki ich użytkowania. Wymagania wynikające z przepisów ochrony środowiska oraz przepisów szczególnych dla różnych obszarów planistycznych zostały zastosowane. W planie przyjęto rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

## **2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.**

Obowiązujące przepisy stawiają wymóg wskazania propozycji rozwiązań alternatywnych w analizie środowiskowej. Specyfika dokumentu jakim jest plan oraz wysoki stopień ogólności programowania zawartych w nim działań nie pozwala na wskazywanie konkretnych wariantów. Zaznaczyć przy tym należy, że część działań ma charakter

proekologiczny, zmierzający do poprawy stanu środowiska lub obojętny dla środowiska. W związku z tym niecelowe jest wskazywanie rozwiązań alternatywnych. W odniesieniu do grupy działań stwarzających możliwość potencjalnego negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne i życie ludzi zostały zidentyfikowane zagrożenia i na etapie planistycznym, a później realizacyjnym (dostosowanym szczegółowością), powinny być zastosowane rozwiązania minimalizujące negatywne skutki. Przyjmując jako jedyne kryterium oceny środowiskowej pozytywny efekt w zakresie poprawy stanu i ochrony środowiska należałoby wskazać realizację tylko tych działań, których przedmiotem jest środowisko przyrodnicze, rezygnując z działań wspierających rozwój gospodarczy, potrzeby społeczne oraz infrastrukturę komunikacyjną i energetyczną.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem, który pełni rolę koordynacyjną a równocześnie określa politykę gminy w zakresie gospodarki przestrzennej. Obszar opracowania jest wynikiem zgłaszanych uwag przez mieszkańców gminy oraz instytucje. W związku z tym alternatywą było odstąpienie od sporządzenia planu.

W trakcie prowadzonych prac nad sporządzeniem planu i prognozy były prowadzone analizy danych literaturowych w zakresie skutecznej ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz konsultacje branżowe prowadzące do wyboru najbardziej optymalnego wariantu.

W trakcie sporządzania prognozy wyodrębniono uwagi w zależności od roli dla planowanego kierunku zagospodarowania oraz środowiska, co umożliwiło obiektywne porównanie zadanych opcji, a następnie wybór rozwiązania najkorzystniejszego. W analizowanym projekcie przyjęto wariant będący kompromisem pomiędzy potrzebami społecznymi, a zachowaniem walorów krajobrazowych oraz wartości przyrodniczych. W opracowanym dokumencie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi przyjęto rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko oraz zdrowie ludzi, dostosowane do stopnia szczegółowości.

Podczas prac zmierzających do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko, napotkano trudności wynikające z luk we współczesnej wiedzy. Polegały one na braku szczegółowej inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych, miejsc żerowania oraz odległości aktualnych miejsc gniazdowania ptaków będących przedmiotem ochrony w obrębie całej gminy. Problem oceny środowiskowej pod względem zagrożenia powierzchni ziemi, roślin, zwierząt oraz krajobrazu i klimatu wynika przede wszystkim z niemożliwości przeprowadzenia dokładnych oszacowań przyszłych strat ekologicznych, a w szczególności w ocenie oddziaływania skumulowanego inwestycji. Ocena taka pozwala przedstawić jedynie prawdopodobieństwo wystąpienia określonych przekształceń jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji przedsięwzięć, zwłaszcza przekształceń bezpośrednich. Powoduje to często subiektywną ocenę potencjalnych zmian środowiska, głównie w stosunku do oceny strat krajobrazowych, wartości wizualno-estetycznych. Z powodu braku obiektywnych metod waloryzacji złożonych oddziaływań i konieczności zastosowania metod analityczno-porównawczych, te właśnie kwestie stanowiły podstawową trudność w opracowaniu niniejszej prognozy.

#### **IV. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJASTYCZNYM (podsumowanie i wnioski).**

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko oraz warunków życia mieszkańców, wynikających z realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miejscowości Nowodworce, pomiędzy drogą wojewódzką Nr 676, a ul. Niemeńską – II etap, gmina Wasilków (w dalszej części dokumentu zwanej planem) zgodnie z podjętą uchwałą intencyjną Rady Miejskiej w Wasilkowie Nr XIV/142/19 z dnia 31 października 2019 roku.

Przedmiotem i celem planu są lokalne potrzeby inwestycyjne w kierunku kontynuacji zabudowy o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej, usługi i infrastrukturę, zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi oraz przepisami szczególnymi.

Analizowany teren położony jest w południowo-wschodniej części gminy Wasików, w obszarze miejscowości Nowodworce, o łącznej powierzchni ok. 51 ha. Obszar planu został podzielony na jednostki planistyczne:

Obszar planu został podzielony na jednostki planistyczne:

- 1) teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej oraz zabudowy usługowej,
- 2) tereny infrastruktury technicznej - elektroenergetyczne,
- 3) tereny komunikacji – drogi dojazdowe oraz wewnętrzne.
- 4) tereny zieleni leśnej

Prognoza oddziaływania na środowisko, jako element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko została wykonana zgodnie z *ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wytycznymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku. Zakres oraz stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do planu został uzgodniony w myśl w/w ustawy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku.

Prognoza zawiera opis i ocenę aktualnego stanu środowiska oraz przewidywania skutków jego zmian, spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych nowych czynników. W trakcie prognozowania uwzględniono wszystkie poziomy powiązań między przyczynami i skutkami oraz sprecyzowano wnioski i zalecenia na poszczególnych etapach. W prognozie zidentyfikowano i przewidziano oddziaływania będące skutkiem realizacji zapisów planu na zdrowie ludzi oraz na środowisko biogeofizyczne.

Zgodnie z wymaganiami ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* określeniu i ocenie podlegają skutki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, które wpływają na: zdrowie i życie ludzi, jakość, stan i funkcjonowanie środowiska oraz krajobrazu i klimatu, w tym obszary Natury 2000 i inne obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz przepisów szczególnych. W pierwszym etapie rozpoznano szczegółowo ustalenia analizowanego dokumentu jako źródła generującego oddziaływanie na środowisko oraz ustalono jego powiązania z innymi dokumentami, w tym stwierdzono jego zgodność z obowiązującymi przepisami szczególnymi. Do oceny interakcji zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą.

Teren będący przedmiotem opracowania położony jest w obszarze miejscowości Nowodworce. Ustalenia planu dotyczą obszaru o powierzchni około 51ha. Teren jest



częściowo zabudowany. Dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Teren niezabudowany jest częściowo wykorzystywany rolniczo. W ul. Supraślskiej i Niemeńskiej zlokalizowana jest infrastruktura techniczna.

Od strony wschodniej sąsiedztwo obszaru objętego planem stanowi zabudowa jednorodzinna oraz tereny rolne i leśne. Od południa granicę wyznacza ul. Niemeńska będąca równocześnie granicą gmin: Wasilków i Białystok. Sąsiedztwo miasta Białystok stanowi zabudowa jednorodzinna. Od strony północno - zachodniej z terenem objętym planem sąsiaduje droga nr 676 – ul. Supraślka, za nią znajduje się zabudowa jednorodzinna.

Powyższe predysponuje przedmiotowy teren do dalszej zabudowy o funkcji mieszkaniowej, usług i infrastruktury. W związku z tym, w kontekście projektowanego dokumentu, nie stwierdza się konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Teren objęty planem położony jest poza Obszarami Natura 2000. Na podstawie rozmieszczenia przedmiotów ochrony wraz z lokalizacją działań ochronnych w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska oraz lokalizacji działań ochronnych i gatunków ptaków w obszarze natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB 200003 będących złącznikami Planów zadań ochronnych w/w obszarów Natura 2000, a także wizji w terenie nie stwierdzono występowania na analizowanym terenie przeznaczonym do przekształceń stanowisk gatunków ptaków, siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, gatunków ślimaków, gatunków owadów, gatunków ryb, gatunków płazów, gatunków ssaków będących przedmiotem ochrony. Jednocześnie nie odnotowano wskazań w zakresie konieczności działań ochronnych dla poszczególnych gatunków. Teren objęty planem położony jest poza obszarem wyznaczonego korytarza ekologicznego (źródło danych geoserwis.gdos.gov.pl).

W przypadku braku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stan środowiska przyrodniczego nie ulegnie znaczącym przekształceniom. Jest duże prawdopodobieństwo, że będzie wzrastające zainteresowanie powstaniem zabudowy usługowej i mieszkaniowej.

Na obszarze objętym planem nie przewiduje się znaczącego oddziaływania mogącego wpływać degradująco na stan środowiska przyrodniczego bądź zdrowie ludzi. Przekształceniom w ograniczonym zakresie ulegnie teren przeznaczony pod nowe budownictwo. Analizowany teren zostanie również wyposażony w infrastrukturę techniczną.

Ze względu na położenie oraz planowany sposób zainwestowania terenów objętych planem, realizacja dokumentu nie będzie miała negatywnego wpływu na tereny sąsiadujące oraz cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Stwierdza się również brak docelowego występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, w tym na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na cele, przedmiot ochrony a także integralność i spójność obszarów Natura 2000 oraz korytarzy ekologicznych.

Na obszarze objętym planem nie występują obiekty zabytkowe.

Ze względu na położenie i charakter zainwestowania proponowany w planie nie przewiduje się kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. W celu ochrony wartości przyrodniczych oraz pogodzenia planowanych funkcji, na omawianym terenie ustanowiono sposób ich użytkowania. Wymagania wynikające z przepisów ochrony środowiska oraz przepisów szczególnych zostały zastosowane. W związku z tym wprowadzone rozwiązania w pełni ograniczają negatywne oddziaływania na środowisko.

Miejscowy plan jest dokumentem, który pełni rolę koordynacyjną a równocześnie określa politykę gminy w zakresie gospodarki przestrzennej. Obszar planu został zaproponowany w wyniku zgłaszanych uwag przez mieszkańców gminy oraz instytucje. W związku z tym alternatywą było odstąpienie od sporządzenia planu.

Z powodu braku obiektywnych metod waloryzacji złożonych oddziaływań i konieczności zastosowania metod analityczno-porównawczych, te właśnie kwestie stanowiły podstawową trudność w opracowaniu niniejszej prognozy.

opracowanie: arch. Jerzy Grabowski  
lipiec, 2023r.